



STOCKMANN Oyj Abp

**Tilinpäätös
31.12.2011**

TILINPÄÄTÖS 31.12.2011

	sivu
Hallituksen toimintakertomus	1
Osakepääoma ja osakkeet	8
Tunnusluvut	10
Konsernin tuloslaskelma	13
Konsernin tase	14
Oman pääoman muutoslaskelma	15
Konsernin rahavirtalaskelma	16
Konsernin laatumisperiaatteet, liitetiedot	17
Emoyhtiön tuloslaskelma	52
Emoyhtiön tase	53
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	55
Emoyhtiön liitetiedot	56
Omistettut osakkeet	63
Voiton käyttö	64

Hallituksen toimintakertomus

Konsernin liikevaihto kasvoi 10,1 prosenttia 2 005,3 miljoonaan euroon (1 821,9 miljoonaa euroa). Liikevoitto oli 70,1 miljoonaa euroa (88,8 miljoonaa euroa). Katsauskauden tulos oli 30,8 miljoonaa euroa (78,3 miljoonaa euroa). Osakekohtainen tulos oli 0,43 euroa (1,10 euroa). Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,50 euron osakekohtaista osinkoa.

Liikevaihto ja tuloskehitys

Yleinen markkinakehitys oli hyvä vuoden 2011 alussa. Ratkaisematon Euroopan velkakiiri lisäsi markkinatilanteen epävarmuutta toisen vuosineljänneksen jälkeen, mikä heikensi loppuvuoden aikana kuluttajien luottamusta Suomessa. Ruotsissa kohtuuhintaisten muotivaatteiden kysyntä oli heikkoa koko vuoden. Venäjällä ja Baltian maissa jatkui positiivinen markkinakehitys.

Stockmann-konsernin tilikauden liikevaihto kasvoi 10,1 prosenttia ja oli 2 005,3 miljoonaa euroa (2010: 1 821,9 miljoonaa euroa). Suomessa liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia ja oli 1 026,2 miljoonaa euroa. Ulkomailla liikevaihto kasvoi 17,4 prosenttia ja oli 979,1 miljoonaa euroa. Kasvu oli vahvinta Venäjällä erityisesti marraskuussa 2010 Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskukseen avatun tavaratalon ansiota. Ruotsin ja Norjan kruunut vahvistuivat tilikaudella euroon verrattuna, kun taas Venäjän rupla heikkeni hieman vuoden aikaan. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna konsernin liikevaihto ulkomailla olisi kasvanut 15,1 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 48,8 prosenttia (45,8 prosenttia).

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa) ja ne syntyivät Espoossa sijaitsevan kiinteistöyhtiön osakkeiden myynnistä syyskuussa.

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi tilikaudella 68,1 miljoonalla eurolla ja oli 976,9 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate laski 48,7 prosenttiin (49,9 prosenttia), mikä johtui kohtuuhintaisen muotiin keskittyneiden liiketoimintayksiköiden myyntikatteen laskusta. Toiminnan kustannukset kasvoivat 71,1 miljoonaa euroa pääosin laajentumisen ja korkean inflaation vuoksi. Poistot kasvoivat 15,9 miljoonaa euroa. Konsernin tilikauden liikevoitto oli 70,1 miljoonaa euroa (88,8 miljoonaa euroa).

Nettorahoituskulut kasvoivat tilikaudella 19,8 miljoonaa euroa ja olivat 34,4 miljoonaa euroa (14,6 miljoonaa euroa). Kasvu johtui korollisen vieraan pääoman määrän kasvusta ja markkinakorkojen noususta. Lisäksi katsauskautta rasittivat 1,1 miljoonan euron kertaluonteiset valuuttakurssitappiot. Vertailuvuonna nettorahoituskuluja pienensivät 7,2 miljoonan euron kertaluonteiset valuuttakurssivoitot.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 35,7 miljoonaa euroa (74,2 miljoonaa euroa). Tulosta rasitti 4,9 miljoonan euron verot. Vuonna 2010 verojen positiivinen vaikutus tulokseen oli 4,2 miljoonaa euroa, johon sisältyy laskennallisesta valuuttakurssitappiosta kirjattu verohyvitys. Tilikauden tulos oli 30,8 miljoonaa euroa (78,3 miljoonaa euroa).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,43 euroa (1,10 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 0,43 euroa (1,09 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 12,11 euroa (12,45 euroa).

Liikevaihto ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi 12,5 prosenttia ja oli 1 236,9 miljoonaa euroa (1 099,9 miljoonaa euroa). Liikevaihto Suomessa kasvoi 4,2 prosenttia ja oli 861,4 miljoonaa euroa (826,4 miljoonaa euroa). Liikevaihdon kasvua vauhditti erityisesti Helsingin keskustan

laajentuneen tavaratalon hyvä kehitys ja onnistuneet Hullut Päivät -kampanjat huhti- ja lokakuussa.

Ulkomaantoimintojen euromääräinen liikevaihto kasvoi 37,3 prosenttia ja sen osuus ryhmän liikevaihdosta oli 30,4 prosenttia (24,9 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevaihto kasvoi Baltiassa 11,5 prosenttia 91,3 miljoonaan euroon ja Venäjällä 48,3 prosenttia 284,3 miljoonaan euroon. Venäjän liikevaihto kasvoi merkittävästi Pietarin ja Jekaterinburgin uusien tavaratalojen sekä Moskovan tavaratalojen hyvän kehityksen ansiosta.

Tilikauden suhteellinen myyntikate pysyi hyvällä tasolla ja oli 41,2 prosenttia (41,7 prosenttia). Tavarataloryhmän liikevoitto kasvoi 35,2 miljoonaan euroon (32,9 miljoonaa euroa) neljännen vuosineljänneksen hyvän kehityksen ansiosta. Äskettäin avatut tavaratalot nostivat toiminnan kustannuksia ja poistoja vuonna 2011, kun taas vuonna 2010 avauksiin liittyneet kustannukset heikensivät liikevoittoa.

Bestseller-franchising-toiminnan liikevaihto Venäjällä oli 22,5 miljoonaa euroa (25,5 miljoonaa euroa) ja liiketulos -5,7 miljoonaa euroa (-1,3 miljoonaa euroa). Toiminta on ollut Stockmannille tappiollista joka vuosi toiminnan alettua vuonna 2005. Aiemmin ilmoitetun tiedon mukaisesti Stockmann ja Bestseller A/S ovat päättäneet lopettaa franchising-yhteistyön Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä.

Lindex

Lindexin tilikauden liikevaihto oli 624,1 miljoonaa euroa, joka oli 7,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna (578,7 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi Suomessa 5,9 prosenttia ja muissa maissa 8,1 prosenttia. Paikallisvaluutoissa liikevaihto kasvoi 3,4 prosenttia.

Liikevaihtoa kasvatti hyvä kehitys kaikilla markkinoilla Ruotsia lukuun ottamatta, erityisesti uusilla markkinoilla itäisessä Keski-Euroopassa ja Venäjällä. Ruotsissa Lindexin markkinaosuus kasvoi vuonna 2011 vaikka liikevaihto paikallisvaluutassa laski 2,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Tilikauden suhteellista myyntikatetta laskivat kohonneet hankintahinnat ja myyntiä vauhdittaneet toimenpiteet. Suhteellinen myyntikate oli kuitenkin hyvällä tasolla eli 61,3 prosenttia (63,1 prosenttia). Heikko myynti Ruotsissa, laajennuskustannukset ja myymälöiden vuokratilustusten kasvu laskivat liikevoiton 41,2 miljoonaan euroon (54,8 miljoonaa euroa).

Seppälä

Seppälän liikevaihto kasvoi 0,4 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna ja oli 143,8 miljoonaa euroa (143,2 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski Suomessa 0,8 prosenttia ja kasvoi ulkomailla 2,9 prosenttia. Ulkomaisen liikevaihdon osuus Seppälän liikevaihdosta oli 34,9 prosenttia (34,1 prosenttia). Liikevaihto kasvoi parhaiten Baltian maissa.

Tilikauden suhteellinen myyntikate oli 58,5 prosenttia (59,8 prosenttia). Lasku johtui kohonneista hankintahinnoista ja myyntiä vauhdittaneista toimenpiteistä. Seppälän liikevoitto laski 1,4 miljoonaan euroon (9,0 miljoonaa euroa). Tulos parantui Baltian maissa, mutta laski Suomessa ja erityisesti Venäjällä, jossa myyntikate laski ja myymälöiden vuokratilustukset nousivat.

Rahoitus ja sitoutunut pääoma

Rahavarat olivat vuoden lopussa 33,2 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 36,7 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli tilikaudella 66,2 miljoonaa euroa (91,8 miljoonaa euroa).

Nettokäyttöpääoma oli vuoden lopussa 137,9 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 79,5 miljoonaa euroa. Varastojen arvo oli korkeampi kuin edellisenä vuonna, pääosin uusien tavaratalojen ja vahvistuneen Ruotsin kruunun vuoksi. Koroton vieras pääoma laski edelliseen vuoteen verrattuna 28,9 miljoonaa euroa ja oli 262,2 miljoonaa euroa (291,1 miljoonaa euroa).

Korollisen vieraan pääoman määrä oli vuoden lopussa 862,5 miljoonaa euroa (813,3 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaista velkaa oli 533,9 miljoonaa euroa (521,3 miljoonaa euroa). Vieraasta pääomasta merkittävä osuus on sidottu Ruotsin kruunuun, ja kruunun vahvistuminen tilikauden lopussa lisäsi euroina esitettävän lainapääoman määrää. Pääosa lyhytaikaisesta korollisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta. Lisäksi konsernilla on 332 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 42,2 prosenttia (43,1 prosenttia) ja nettovelkaantumisaste (net gearing) oli 95,3 prosenttia (87,7 prosenttia).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 4,1 prosenttia (5,8 prosenttia). Konsernin sijoitettu pääoma kasvoi 33,8 miljoonaa euroa ja oli tilikauden lopussa 1 732,9 miljoonaa euroa (1 699,1 miljoonaa euroa).

Osingot

Vuodelta 2010 maksettiin varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkoa 0,82 euroa osakkeelta eli yhteensä 58,3 miljoonaa euroa.

Tilikauden päättyessä 31.12.2011 voitonjakokelpoiset varat emoyhtiön taseessa olivat 426,4 miljoonaa euroa, josta tilikauden voitto oli 33,3 miljoonaa euroa. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkona vuodelta 2011 maksetaan 0,50 euroa osakkeelta. Esitetty osinko on 116,2 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Osinkoina maksetaan ehdotuksen mukaan yhteensä 35,9 miljoonaa euroa. Vapaaseen omaan pääoman jätetään 390,5 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Tilikauden bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 66,0 miljoonaa euroa (165,4 miljoonaa euroa) eli selvästi postoja vähemmät, jotka olivat 77,7 miljoonaa euroa (61,8 miljoonaa euroa).

Tavarataloryhmän investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 35,4 miljoonaa euroa (131,1 miljoonaa euroa). Stockmann avasi uuden tavaratalon Jekaterinburgissa, Venäjällä 30.3.2011. Stockmannin investointi hankkeeseen oli 14,7 miljoonaa euroa, josta vuodelle 2011 kohdistui 8,4 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmän uusi Venäjän logistiikkakeskus avattiin alkuvuonna. Investointi hankkeeseen oli 4,7 miljoonaa euroa.

Maaliskuussa aloitettiin tavarataloryhmässä mittava toiminnanohjausjärjestelmän uusimisprojekti, joka kestää useita vuosia. Hankkeeseen investoitiin tilikaudella 7,2 miljoonaa euroa.

Pietarissa avattiin elokuussa muotiin ja kodin tuotteisiin keskittyvä Stockmann-konseptimyymälä samoihin vuokratiloihin, joissa toimi yhtiön myymälä ennen Pietarin tavaratalon avaamista. Yhteensä vuoden lopussa tavarataloryhmään kuului neljässä maassa 16 tavarataloa ja 40 myymälää, joista Stockmann Beauty -myymälöitä oli 13, Zara-myymälöitä neljä, Bestseller-myymälöitä 18, outlet-myymälöitä kolme ja muita myymälöitä kaksi (2010: 15 tavarataloa ja 43 myymälää).

Lindexin vuoden 2011 investoinnit olivat yhteensä 23,7 miljoonaa euroa (28,2 miljoonaa euroa). Lindex avasi vuoden aikana 30 myymälää. Yksi uusista myymälöistä avautui Islannissa, joka on uusi markkina-alue Stockmann-konsernille. Lindex avasi vuonna 2011

verkkokauppansa koko EU-alueella ja Norjassa. Yhteensä Lindex-myymöitä oli 447 kappaletta 14 maassa vuoden 2011 lopussa (2010: 428 myymälä).

Seppälän investoinnit olivat vuonna 2011 yhteensä 4,3 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa). Seppälä avasi vuoden aikana seitsemän myymälää. Marraskuussa Seppälä avasi verkkokaupan Suomessa. Yhteensä Seppälä-myymöitä oli 229 kappaletta kuudessa maassa vuoden 2011 lopussa (2010: 225 myymälää).

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 2,6 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa). Konsernin taloushallinnon järjestelmät vaihdetaan vaiheittain tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uusimisen yhteydessä.

Uudet hankkeet

Tilikauden 2012 investointien arvioidaan olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa ja jäävän koko vuoden arvioituja poistoja pienemmiksi, joiden arvioidaan olevan 75 miljoonaa euroa.

Lindexin myymäläverkosto kasvaa noin 15–20 uudella myymälällä vuonna 2012, kun mukaan ei lasketa franchising-myymöitä. Seppälä avaa ja sulkee muutamia myymöitä vuonna 2012. Seppälä-myymöiden määrä pysyy arviolta samana kuin vuonna 2011. Stockmann sulkee Bestseller-franchising-myymöitä Venäjällä vuoden 2012 loppuun mennessä. Joitakin Bestseller-myymöitä muutetaan Lindex-myymöiksi.

Stockmann allekirjoitti vuonna 2010 sopimuksen vuokratiloissa toimivan Tampereen tavaratalon laajentamisesta. Tavaratalon myyntipinta-ala kasvaa laajennuksen myötä noin 4 000 neliometrillä 15 000 neliometriin. Kaupungin kaavoitusprosessin uusien viivästysten takia laajennushankkeen valmistumistavoitetta on lykätty vuodelle 2014. Stockmannin investointi hankkeeseen on noin 6 miljoonaa euroa.

Stockmann allekirjoitti kesäkuussa 2011 Tapiolan tavarataloa koskevan esisopimuksen Tapiola-yhtymän kanssa. Sopimuksen tavoitteena on avata laajennettu ja täysin uudistettu tavaratalo vuonna 2016 Tapiola-yhtymän uudisrakennuksessa, nykyisen tavaratalokiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hanke on osa laajempaa Tapiolan uudistamissuunnitelmaa ja edistyy yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Suunnitelmat tarkentuvat kaupungin kaava- ja lupamenettelyn edetessä.

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa osakkeelta. Vuoden 2011 lopussa Stockmannilla oli 30 627 563 A-sarjan osaketta ja 41 213 266 B-sarjan osaketta eli yhteensä 71 840 829 osaketta.

Stockmannin hallitus hyväksyi vuoden 2011 aikana 694 829 B-sarjan osakkeen merkinnän vuoden 2008 kanta-asiakasoptioilla. Merkintäoikeuttaan käytti 17 812 Stockmannin kanta-asiakasta. Merkintöjen vuoksi Stockmannin osakepääomaa korotettiin noin 1,4 miljoonalla eurolla. Osakepääoma oli vuoden lopussa 143 681 658 euroa.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo vuoden 2011 lopussa oli 911,8 miljoonaa euroa (2 047,1 miljoonaa euroa).

Stockmannin osakkeiden hinnat laskivat vuonna 2011 enemmän kuin OMX Helsinki Cap ja OMX Helsinki -indeksit. Vuoden 2011 lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 13,65 euroa, kun se vuoden 2010 lopussa oli 29,40 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 11,98 euroa, kun se vuoden 2010 lopussa oli 28,30 euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq OMX Helsingin Pörssissä

vuoden aikana 0,5 miljoonaa A-osaketta (1,0 miljoonaa) ja 15,4 miljoonaa B-osaketta (14,6 miljoonaa). Tämä vastaa 1,6 prosenttia keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 37,4 prosenttia keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Stockmannilla oli vuoden 2011 lopussa 56 116 osakkeenomistajaa (44 596). Osakkeenomistajamäärän kasvuun vaikutti pääosin osakkeiden merkinnät kanta-asiakasoptioilla. Stockmann ei saanut vuonna 2011 liputusilmoituksia suurimpien osakkeenomistajien omistusmuutoksista.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli vuonna 2011 keskimäärin 15 964, mikä on 799 enemmän kuin edellisenä vuonna (keskimäärin 15 165 henkilöä vuonna 2010 ja 14 656 henkilöä vuonna 2009). Henkilöstömäärä nousi merkittävästi Jekaterinburgin tavaratalon avauduttua maaliskuussa 2011 ja Pietarin tavaratalon avauduttua marraskuussa 2010.

Stockmannin kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä kasvoi 669 henkilöllä ja oli 12 172 henkilöä (11 503 vuonna 2010 ja 11 133 henkilöä vuonna 2009). Konsernin palkkasumma oli 307,7 miljoonaa euroa verrattuna 287,6 miljoonaan euroon vuonna 2010 ja 261,2 miljoonaa euroa vuonna 2009. Kaikki työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 390,0 miljoonaa euroa (361,9 miljoonaa euroa) eli 19,4 prosenttia (19,9 prosenttia) liikevaihdosta.

Vuoden 2011 lopussa konsernin palveluksessa oli 15 960 henkilöä (16 184), joista Suomessa työskenteli 7 237. Ulkomailla työskenteli 8 723 henkilöä (8 754) eli 55 prosenttia (54 prosenttia) kaikista työntekijöistä. Vuoden lopussa 9 672 henkilöä työskenteli tavarataloryhmässä (9 806), 4 653 Lindexissä (4 709), 1 506 Seppälässä (1 513) ja 129 konsernihallinnossa (156).

Muutokset johdossa

Seppälän toimitusjohtaja Terhi Okkonen siirtyi Stockmannin tavarataloryhmän palvelukseen 1.1.2012, jolloin hän lopetti konsernin johtoryhmän jäsenenä. Seppälän uudeksi toimitusjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 1.1.2012 alkaen Seppälän myymälätoimintojen johtaja, EMBA Nina Laine-Haaja (synt. 1961). Hän on ollut yhtiön palveluksessa vuodesta 1986 alkaen eri tehtävissä ja Seppälän johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2001 alkaen.

Riskitekijöitä

Stockmann-konserni harjoittaa omaa liiketoimintaa Pohjoismaissa, Venäjällä, Baltian maissa ja itäisessä Keski-Euroopassa. Yleinen talouskehitys vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Nopeat ja odottamattomat käännteet markkinoilla sekä tapahtumat maailmalla voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen. Lisäksi välttämättömyshyödykkeiden kuten elintarvikkeiden ja energian kasvavat hinnat lisäävät inflaatiota ja voivat pienentää kuluttajien ostovoimaa.

Liiketoiminnan riskit Venäjällä ovat Pohjoismaita ja Baltiaa suurempia, ja toimintaympäristö on muun muassa liiketoimintakulttuurin ja maan infrastruktuurin kehittymättömyyden vuoksi epävakampi. Harmaan talouden osuus on edelleen suuri ja vääristää osaltaan kilpailua. Venäjän jäsenyys Maailman kauppajärjestö WTO:ssa, jonka arvioidaan toteutuvan vuonna 2012, selkeyttäisi todennäköisesti kilpailutilannetta esimerkiksi tullimaksujen vähentymisen

seurauksena. Energian, erityisesti öljyn, hinnalla on merkittävä vaikutus Venäjän yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista. Merkittäviä poikkeustilanteita lukuun ottamatta näiden tekijöiden ei arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin liikevaihtoon tai tulokseen.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaiisiin tavaravirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt voivat vaikuttaa liiketoimintaan hetkellisesti haitallisesti. Näihin liittyviä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla. Operatiivisten riskien ei arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla Stockmannin liiketoimintaan.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron, Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Venäjän ruplan, Yhdysvaltojen dollarin sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Rahoitusriskejä, korkotason vaihtelusta johtuvat riskit mukaan lukien, hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti, eikä niiden arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla konsernin liiketoimintaan.

Vuoden 2012 näkymät

Maailmantalouden vakiintumaton tila ja ratkaisematon Euroopan velkakriisi luovat haastavat lähtökohdat tulevaisuuden arvioinnille. Vähittäismarkkinatilanteen näkyvyys on edelleen heikko. Venäjän markkinat jatkanevat Pohjoismaita parempaa kehitystä, jollei raakaöljyn hinta merkittävästi laske nykyiseltä tasoltaan. Baltian maiden kuluttajamarkkinoiden positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan. Toisaalta korkea epävarmuus ja kuluttajien alhainen luottamus voivat edelleen heikentää kuluttajien ostohalukkuutta kaikilla markkinoilla.

Kohtuuhintaisten muotivaatteiden markkinat kehittyivät heikosti vuonna 2011 erityisesti Ruotsissa. Vuonna 2012 tilanteen arvioidaan parantuvan edellisvuoteen verrattuna. Hankintakapasiteettiin liittyvät ongelmat Kaukoidän hankintamarkkinoilla ovat helpottuneet ja raaka-aineiden sekä hankintahintojen hinnat ovat tasoittuneet.

Stockmannin päätös lopettaa tappiollinen Bestseller-franchising-toiminta vuonna 2012 vähentää hieman Venäjän liikevaihtoa mutta parantaa tulevaisuudessa liikevoittoa. Stockmann tavoittelee Venäjällä positiivista liikevoittoa vuonna 2012 ilman Bestseller-toimintoja.

Vuonna 2012 Stockmann keskittyy hyödyntämään täydellä teholla aiemmin tehtyjä investointeja ja pyrkii pääomien tehokkaaseen käyttöön. Lisäksi kaikissa yksiköissä keskitytään kustannustehokkaaseen toimintaan. Konsernin investointien arvioidaan jäävän selvästi poistojen alle ja olevan yhteensä noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Stockmann arvioi konsernin liikevaihdon ja liikevoiton olevan suurempi kuin vuonna 2011, jollei markkinatilanne heikkene merkittävästi. Ensimmäisen vuosineljänneksen liikevoitto on normaalista kausivaihtelusta johtuen tappiollinen.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Stockman Oyj Abp:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on julkaistu yhtiön internetsivuilla www.stockmangroup.fi ja osana vuosikertomusta.

Helsingissä 8.2.2012

STOCKMANN Oyj Abp
Hallitus

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä sekä kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV. Yhtiöllä oli 31.12.2011 rekisteröityjä osakkeenomistajia 56 116 (44 596 osakkeenomistajaa 31.12.2010). Osakkeenomistajien lukumäärä kasvoi erityisesti kanta-asiakasoptioilla tehtyjen merkintöjen johdosta.

Stockmannin osakekannan markkina-arvo 31.12.2011 oli 911,8 miljoonaa euroa (2 047,1 miljoonaa euroa 31.12.2010).

Stockmannin osakkeiden ja optioiden kurssikehitys				
		Päätöskurssit 31.12.2011 euroa	Päätöskurssit 31.12.2010 euroa	muutos %
Sarja A		13,65	29,40	-53,6
Sarja B		11,98	28,30	-57,7
Optio 2006C		--	3,16	
Stockmannin osakkeiden ja optioiden vaihto 2011				
	Kpl	% osake-määrästä	euroa	Keskihinta euroa
Sarja A	475 815	1,6	8 848 372	18,71
Sarja B	15 401 595	37,4	291 593 694	18,68
Optio 2006C	28 199		24 611	0,87
Yhteensä	15 905 609		300 466 677	
Stockmannin osakepääoma 31.12.2011				
Sarja A	30 627 563	kpl à 2 euroa =	61 255 126	euroa
Sarja B	41 213 266	kpl à 2 euroa =	82 426 532	euroa
Yhteensä	71 840 829		143 681 658	euroa

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2008–31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot oikeuttivat yhteensä 1 803 322 optio-oikeuteen, joista merkittiin 1 248 739 optiota.

Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on varsinaisen yhtiökokouksen 17.3.2009 päätöksen mukaisesti yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskipäivän Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009 eli 11,28 euroa. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Osakkeiden merkintäajat ovat toukokuussa vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2011 merkintäaikana kanta-asiakasoptioilla merkittiin yhteensä 694 829 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta. Jäljellä olevien osakkeiden merkintähinta on vuoden 2009 merkintäoikeusannin ja hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 8,29 euroa.

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkitään tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375 000 tunnuksella 2006C ja 375 000 tunnuksella 2006D. Optio-oikeuksien 2006A ja 2006B merkintäaika on päättynyt. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006C on 1.3.2010–31.3.2012. Optio-oikeudet 2006D ovat rauenneet, sillä hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit eivät täyttyneet.

Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta oli optio-oikeuksilla 2006A ja 2006B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2006 lisättyä 10 prosentilla eli 36,69 euroa. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C oli yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–29.2.2008 lisättyä 10 prosentilla eli 31,02 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinta optio-oikeudella 2006C on vuoden 2009 merkintäoikeusannin ja hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 26,68 euroa.

Avainhenkilöoptiot 2010

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 16.3.2010 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmannin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 500 000 kappaletta merkitään tunnuksella 2010A, 500 000 kappaletta tunnuksella 2010B ja 500 000 kappaletta tunnuksella 2010C. Osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2010A 1.3.2013–31.3.2015, optio-oikeudella 2010B 1.3.2014–31.3.2016 ja optio-oikeudella 2010C 1.3.2015–31.3.2017.

Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2010 lisättyä 20 prosentilla eli 26,41 euroa, optio-oikeuksilla 2010B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2011 lisättyä 10 prosentilla eli 25,72 euroa ja optio-oikeuksilla 2010C yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–29.2.2012 lisättyä vähintään 10 prosentilla. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinnat ovat hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen optio-oikeudella 2010A 24,37 euroa sekä optio-oikeudella 2010B 25,22 euroa.

Omat osakkeet

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita 31.12.2011, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Tunnuslukuja

		2011	2010	2009 **	2008 **	2007
Liikevaihto	milj. euroa	2 005,3	1 821,9	1 698,5	1 878,7	1 398,2
Liikevaihdon muutos	%	10,1	7,3	-9,6	34,4	7,5
Liikevoitto	milj. euroa	70,1	88,8	85,1	121,9	125,2
Liikevoiton muutos	%	-21,0	4,4	-30,2	-2,6	-3,4
Osuus liikevaihdosta	%	3,5	4,9	5,0	6,5	9,0
Voitto ennen veroja	milj. euroa	35,7	74,2	61,1	71,7	119,4
Voitto ennen veroja, muutos	%	-51,9	21,5	-14,9	-39,9	-7,4
Osuus liikevaihdosta	%	1,8	4,1	3,6	3,8	8,5
Osakepääoma	milj. euroa	143,7	142,3	142,2	123,4	112,2
A-osakkeet	milj. euroa	61,3	61,3	61,3	53,2	49,1
B-osakkeet	milj. euroa	82,4	81,0	80,9	70,2	63,1
Osingot *	milj. euroa	35,9	58,3	51,2	38,0	75,2
Oman pääoman tuotto	%	3,5	9,0	7,0	6,1	15,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,1	5,8	5,8	8,3	12,1
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 715,7	1 668,5	1 551,0	1 481,7	1 047,2
Pääoman kiertonopeus		1,2	1,1	1,1	1,3	1,3
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		3,9	3,8	4,9	4,4	4,3
Omavaraisuusaste	%	42,2	43,1	44,1	39,0	32,6
Nettovelkaantumisaste	%	95,3	87,7	72,2	107,6	146,9
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	66,0	165,4	152,8	182,3	977,4
Osuus liikevaihdosta	%	3,3	9,1	9,0	9,7	69,9
Korolliset saatavat	milj. euroa	45,6	41,4	44,5	52,2	98,8
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	862,5	813,3	789,2	775,7	905,6
Korollinen nettovelka	milj. euroa	783,7	735,1	568,3	688,2	773,6
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 062,7	2 053,8	1 925,7	1 764,1	1 823,7
Henkilöstökulut	milj. euroa	390,0	361,9	327,4	350,5	224,1
Osuus liikevaihdosta	%	19,4	19,9	19,3	18,7	16,0
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	15 964	15 165	14 656	15 669	11 161
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	125,6	120,1	115,9	119,9	125,3
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	4,4	5,9	5,8	7,8	11,2
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	24,4	23,9	22,3	22,4	20,1

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,50 euroa/osake.

**Oikaistu tilikausien 2008-2009 virheen korjauksella

		2011	2010	2009****	2008****	2007
Tulos/osake, osakeantikorjattu***	euroa	0,43	1,10	0,82	0,65	1,56
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu***	euroa	0,43	1,09	0,81	0,65	1,55
Oma pääoma/osake	euroa	12,11	12,45	11,94	11,22	10,66
Osinko/osake*	euroa	0,50	0,82	0,72	0,62	1,35
Osinko tuloksesta */***	%	116,2	74,5	88,0	94,7	86,5
Rahavirta/osake, osakeantikorjattu***	euroa	0,93	1,29	2,23	2,85	2,12
Efektiivinen osinkotuotto *	%					
- Sarja A		3,7	2,8	3,5	6,1	4,6
- Sarja B		4,2	2,9	3,8	6,3	4,6
Osakkeiden P/E luku***						
- Sarja A**		31,9	26,7	25,0	15,4	18,9
- Sarja B**		28,0	25,7	23,2	14,9	19,0
Päätöskurssi 31.12.	euroa					
- Sarja A		13,65	29,40	20,50	10,10	29,50
- Sarja B		11,98	28,30	19,00	9,77	29,66
Tilikauden ylin kurssi	euroa					
- Sarja A		29,85	31,50	22,00	34,75	37,49
- Sarja B		28,48	30,50	20,00	32,00	37,84
Tilikauden alin kurssi	euroa					
- Sarja A		13,44	20,60	10,68	10,10	29,05
- Sarja B		11,60	18,85	9,63	9,33	29,47
Tilikauden keskipörssi	euroa					
- Sarja A		18,71	26,97	16,11	20,35	33,90
- Sarja B		18,68	25,41	14,80	20,90	33,77
Osakkeiden vaihto	1000 kpl					
- Sarja A		476	1 022	512	859	695
- Sarja B		15 402	14 582	17 290	29 327	20 682
Osakkeiden vaihto	%					
- Sarja A		1,6	3,3	1,7	3,2	2,8
- Sarja B		37,4	36,0	42,7	83,5	65,6
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. euroa	911,8	2 047,1	1 396,7	611,6	1 659,8
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1000 kpl	71 841	71 146	71 094	61 703	56 094
- Sarja A		30 628	30 628	30 628	26 582	24 564
- Sarja B		41 213	40 518	40 466	35 121	31 529
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo***	1000 kpl	71 496	71 120	65 676	59 710	56 649
- Sarja A		30 628	30 628	28 373	27 103	25 046
- Sarja B		40 868	40 493	37 303	32 606	31 603
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo***	1000 kpl	71 789	71 897	65 995	59 710	56 861
Omat osakkeet	1000 kpl				364	370
- Sarja A						
- Sarja B					364	370
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	56 116	44 596	43 929	42 888	39 137

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,50 euroa/osake.

***) Vuoden 2010 luvuissa on huomioitu optioiden laimennusvaikutus.

****) Vuoden 2009 osakeannilla oikaistu vuosien 2008 ja 2007 esitettävät tunnusluvut.

*****) Oikaistu tilikausien 2008-2009 virheen korjauksella

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

12

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto-%	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset
Tulos/osake.	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}$
Osinko/osake	=	osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake osakeantikorjattu}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake osakeantikorjattu}}$
Päätöskurssi 31.12.	=	osakkeiden kurssi tilinpäätöspäivänä
Tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden ylin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden alin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden keskikurssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 3 = 1) Ilman yhtiön omistamia omia osakkeita		osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
LIIVEVAIHTO	2 005,3	1 821,9
Liiketoiminnan muut tuotot	0,2	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-1 028,4	-913,0
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-390,0	-361,9
Poistot ja arvonalentumiset	-77,7	-61,8
Liiketoiminnan muut kulut	-439,4	-396,4
Kulut yhteensä	-1 935,5	-1 733,1
LIIKEVOITTO	70,1	88,8
Rahoitustuotot	0,5	8,2
Rahoituskulut	-34,9	-22,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-34,4	-14,6
VOITTO ENNEN VEROJA	35,7	74,2
Tuloverot	-4,9	4,2
TILIKAUDEN VOITTO	30,8	78,3
Tilikauden voiton jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	30,8	78,3
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0
Tulos/osake, osakeantikorjattu, euroa	0,43	1,10
Tulos/osake, laimennettu, osakeantikorjattu, euroa	0,43	1,09
Milj. euroa	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
TILIKAUDEN VOITTO	30,8	78,3
Muut laajan tuloksen erät		
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	2,1	8,5
Myytavissä olevat sijoitukset		
Rahavirran suojaus	2,4	-0,7
Uudelleenarvostus		
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä		
Osakkuusyhtiöiden osuus laajan tuloksen eristä		
Muut laajan tuloksen erät, netto	4,4	7,8
TILIKAUDEN KOKONAISTULOS YHTEENSÄ	35,2	86,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	35,2	86,1
Määräysvallattomille osakkeenomistajille	0,0	0,0

Konsernitase

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkki	102,3	101,6
Aineettomat oikeudet	19,9	19,7
Muut aineettomat hyödykkeet	0,4	1,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10,5	
Liikearvo	788,5	783,8
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	921,5	906,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	42,2	43,8
Rakennukset ja rakennelmat	470,3	485,4
Koneet ja kalusto	125,0	123,8
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	45,7	49,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8,1	23,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	691,2	726,0
Pitkäaikaiset saamiset	0,5	0,8
Myytavissä olevat sijoitukset	5,0	5,0
Laskennalliset verosaamiset	11,6	8,7
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 629,9	1 646,7
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus	264,7	240,3
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset saamiset	45,6	41,4
Tuloverosaamiset	13,6	15,5
Korottomat saamiset	75,6	73,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	134,8	130,1
Rahavarat	33,2	36,7
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	432,8	407,1
VARAT YHTEENSÄ	2 062,7	2 053,8
Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	143,7	142,3
Ylikurssirahasto	186,1	186,1
Muut rahastot	294,9	287,8
Muuntoerot	5,6	3,5
Kertyneet voittovarot	239,7	266,0
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	869,9	885,7
Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	0,0	-0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	869,9	885,7
PITKÄAIKAISET VELAT		
Laskennalliset verovelat	68,1	63,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	533,9	521,3
Eläkevelvoitteet	0,4	0,2
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma ja pitkäaikaiset varaukset	0,1	0,0
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	602,5	585,2
LYHYTAIKAISET VELAT		
Lyhytaikaiset korolliset velat	328,6	292,0
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	259,5	289,2
Tuloverovelat	2,2	1,7
Lyhytaikaiset varaukset		
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	261,7	290,9
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	590,3	582,9
VELAT YHTEENSÄ	1 192,8	1 168,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 062,7	2 053,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

15

Milj. euroa	Osake- pääoma*	Ylikurssi- rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto**	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien osakkeen- omistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2010	142,2	186,1	0,0	243,3	44,1	-5,0	238,1	848,8	-0,0	848,8
Osingonjako							-51,1	-51,1		-51,1
Uusmerkintä	0,1							0,1		0,1
Käytetyt osakeoptiot							0,3	0,3		0,3
Emissiovoitto				1,3				1,3		1,3
Omien osakkeiden myynti										
Transaktiomenot omasta pääomasta										
Kokonaistulos yhteensä**			-0,7			8,5	78,3	86,1		86,1
Muut muutokset					-0,2		0,2	-0,0		-0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2010	142,3	186,1	-0,6	244,6	43,8	3,5	266,0	885,7	-0,0	885,7
OMA PÄÄOMA 1.1.2011	142,3	186,1	-0,6	244,6	43,8	3,5	266,0	885,7	-0,0	885,7
Osingonjako							-58,3	-58,3		-58,3
Uusmerkintä	1,4							1,4		1,4
Käytetyt osakeoptiot							1,2	1,2		1,2
Emissiovoitto				4,6				4,6		4,6
Omien osakkeiden myynti										
Transaktiomenot omasta pääomasta										
Kokonaistulos yhteensä**			2,4			2,1	30,8	35,2		35,2
Muut muutokset					0,1		0,1	0,1		0,1
OMA PÄÄOMA 31.12.2011	143,7	186,1	1,7	249,2	43,9	5,6	239,7	869,9	-0,0	869,9

* Sisältää osakeannin

** Laskennallisilla veroilla vähennettynä

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	I.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	30,8	78,3
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	77,7	61,8
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,3	0,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	34,9	22,8
Korkotuotot	-0,5	-8,2
Tuloverot	4,9	-4,2
Muut oikaisut	1,5	-1,1
Käyttöpääoman muutokset:		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-23,8	-34,3
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1,6	-1,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-27,1	15,7
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-32,5	-22,5
Saadut korot liiketoiminnasta	0,3	0,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	0,0
Maksetut verot liiketoiminnasta	-2,0	-16,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	66,2	91,8
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-63,9	-166,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	5,2	0,7
Tytäryritysten hankinnat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	0,0
Tytäryritysten myynnit, vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	0,0	0,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,1
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys (-) / vähennys (+)	0,0	0,0
Saadut osingot investoinneista	0,1	0,3
Investointien nettorahavirta	-58,6	-165,7
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	6,0	1,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot	263,7	236,8
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-284,7	-50,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	90,4	518,8
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-25,5	-721,8
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-2,5	-1,5
Maksetut osingot	-58,3	-51,2
Rahoituksen nettorahavirta	-10,9	-67,7
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	36,7	176,4
Luotollinen shekkitili	-0,3	-0,5
Rahavarat tilikauden alussa	36,4	175,9
Rahavarojen muutos	-3,4	-141,6
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,1	2,1
Rahavarat tilikauden lopussa	33,2	36,7
Luotollinen shekkitili	-0,1	-0,3
Rahavarat tilikauden lopussa	33,2	36,4

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Stockmann Oyj Abp, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Aleksanterinkatu 52, 00100 Helsinki. Konsernin päätoimiala on vähittäiskauppa. Emoyhtiön osakkeet on listattu Helsingin pörssissä. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.stockmangroup.fi tai emoyhtiöstä.

Yleistä

Stockmannin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS -säännöksiä täydentävän kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- Muutos *IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu* -standardiin, joka on voimassa 1.2.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos koskee muussa kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeiden, optioiden tai merkintäoikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitokäsittelyä (luokittelua). Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla* -tulkinta. Tulkinta, joka on voimassa 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, selventää kirjanpitokäsittelyä, jos yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeelle oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen, kuolettaakseen rahoitusvelkoja joko kokonaan tai osittain. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutokset tulkintaan *IFRIC 14 Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut*. Muutoksella korjataan ei-toivottu vaikutus, joka on seurannut tulkinnasta IFRIC 14 *IAS 19 – Etuuspuhaisesta järjestelystä johtuvan omaisuususerän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys*. Muutoksen jälkeen yritykset saavat merkitä varoiksi taseeseen joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suoritettuja vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvia maksuja. Muutokset ovat voimassa 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Uudistettu *IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* -standardi, joka on voimassa 1.1.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Lähipiirin määritelmää on täsmennetty ja tietyt julkiseen valtaan sidoksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset on muutettu. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto – Rajoitettu helpotus ensilaatijoille IFRS 7:n mukaisten vertailutietojen esittämisestä*, joka on voimassa 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Improvements to IFRSs)*, jotka ovat voimassa pääsääntöisesti 1.7.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyssä standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat seitsemää standardia, mutta muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan, joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa, kun tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovelletaan, ja tekemään arvioita esimerkiksi poistoaikoihin, arvonalentumistestauksiin, laskennallisiin verosaamisiin ja varauksiin liittyen. Toteumat voivat poiketa arvioista ja oletuksista. Keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävimmät riskit konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, koskevat liikearvoa, josta on tarkempi selvitys liitetiedossa 11.

Aikaisempia tilikausia koskevat olennaiset virheet oikaistaan takautuvasti IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardin vaatimusten mukaisesti. Olennaisuus riippuu pois jätetyn tai virheellisesti esitetyn erän koosta ja luonteesta vallitsevissa olosuhteissa arvioituna. Ratkaisevana tekijänä voi olla erän koko tai sen luonne tai molemmat yhdessä. Konsernin vuoden 2011 tilinpäätös ei sisällä aikaisempien vuosien virheiden takautuvia korjauksia.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Stockmann Oyj Abp:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä, jonka mukaan hankitun yhtiön kaikki yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Tytäryhtiöosakkeiden hankintamenon käyvät arvot ylittävä määrä on kirjattu liikearvoksi. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränä konsernin omassa pääomassa.

Yhteisyritykset, joiden toimintaan Stockmannilla ja toisella osapuolella on yhteinen määräysvalta sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella, yhdistellään konsernitilinpäätökseen suhteellisen omistuosuuden mukaisesti. Konserniyhtiöiden omistamat osuudet keskinäisistä kiinteistöyhtiöistä on käsitelty konsernitilinpäätöksessä yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä. Konsernitilinpäätös sisältää Stockmannin suhteellisen osuuden yhteisyrityksen varoista, veloista, tuotosta ja kuluista siitä päivästä lähtien, jona yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka, kun se päättyy. Vuoden aikana hankitut yhteisyritykset on otettu mukaan hankinta-ajankohdasta lähtien. Stockmann -konsernilla ei ole osakkuusyhtiöitä.

Segmenttiraportointi

Stockmann konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä, jotka ovat konsernin liiketoimintayksiköitä: tavaratalo-, erikoisliiketoimintaa ja etäkauppaa harjoittava tavarataloryhmä, sekä muotikauppaa harjoittavat Seppälä ja Lindex. Jakamaton-segmenttiin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka säännöllisesti tarkastelee toimintasegmenttien toiminnan tulosta on konsernin toimitusjohtaja.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kunkin yrityksen toimintavaluutan määräisinä käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisen aiheuttamat kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat ja laajat tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskiкурssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuttamisesta keskiкурssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon

eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja nettosijoitusta suojaavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Venäjällä ja Ukrainassa toimivien tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunnettu euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti. Venäjällä ja Ukrainassa toimivien tytäryhtiöiden toimintavaluutaksi on määritelty euro, koska tavarahankinnat tehdään pääosin emoyhtiön toimesta Venäjän tai Ukrainan ulkopuolelta ja myyntihinnat asetetaan euromääräisen katetavoitteen perusteella. Lisäksi suuri osa näiden tytäryhtiöiden kuluista on sidottu euroon tai USA:n dollariin. IAS 21 -standardin mukaisesti tytäryhtiöiden tilinpäätösten monetaariset eli rahamääräiset erät muunnetaan euroiksi konsernitilinpäätöksessä käyttämällä tilinpäätöspäivän kurssia ja ei-monetaariset erät kuten pitkäaikaiset varat, vaihto-omaisuus ja oma pääoma, käyttämällä liiketoimen toteutumispäivän kurssia.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyvä liikearvo ja ulkomaalaisen yksikön varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen käypien arvojen oikaisut, joita tehdään ulkomaalaisen yksikön hankinnan yhteydessä, on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina sekä muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymispäivää kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin. Tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten kurssimuutoksista johtuva oman pääoman muuntoero on kirjattu muihin laajan tuloslaskelman eriin ja esitetään omana eräänään konsernin oman pääoman muuntoeroissa. Kun ulkomainen tytäryhtiö tai yhteisyritys myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamista koskevat merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia. Tuotot kirjataan tavarantoiminnan myyntihetkellä.

Etämyynnin palautuksiin varaudutaan tekemällä tilinpäätökseen kokemusperäisesti määritelty palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Etäkaupan kertaluottoihin sisältyvä korko on osa myyntihintaa, ja se kirjataan liikevaihtoon. Käyttämättömistä asiakkaille kertyneistä Lindex Club -pisteistä ja Venäjällä kertyneistä Stockmann Master Card -pisteistä kirjataan liikevaihtoa pienentäen varaus, jonka määrä perustuu kokemukseen ja myyntitilastoihin. Varaus kirjataan samalle tilikaudelle kuin myynti, jota se koskee.

Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Kun liikevaihtoa lasketaan, myynnistä vähennetään välilliset verot ja myönnetty alennukset.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään mm. käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja liiketoiminnan luovutuksista saatavat tuotot.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot sekä muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät kulut. Korollisista myyntisaamisista saadut korkotuotot ja kanta-asiakasyhteistyöhön liittyvät tuotot kirjataan liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa ja useimmissa muissa Stockmann-konsernin toimintamaissa lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuusperusteiset eläkejärjestelyt perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletuksiin diskonttokorosta, eläkejärjestelyyn liittyvien varojen odotettavissa olevista tuotoista, tulevista palkankorotuksista, inflaatiosta ja henkilöstön ikärakenteesta. Arviot, jotka on tehty näiden oletusten perusteella, vaikuttavat eläkevelvoitteen ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen kokonaismäärään. Se osa vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista, joka ylittää suuremman seuraavista arvoista: kymmenen prosenttia olemassa olevan eläkevelvoitteen määrästä tai kymmenen prosenttia eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta, kirjataan tuloslaskelmaan tulevina tilikausina eläkejärjestelyn piiriin kuuluvien henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille ja kanta-asiakkaille myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon optioiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson kuluessa. Myönnettyjen avainhenkilöoptioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan henkilöstö-kuluihin ja myönnettyjen kanta-asiakasoptioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin, ja vastaavan suuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritetään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi optioiden myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja voimassaoloaika. Kuluksi kirjattava määrä oikaistaan myöhemmin vastaamaan lopullisesti myönnettyjen osakeoptioiden määrää.

Kun optio-oikeuksia käytetään, rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuina järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin johdon osakepalkkiojärjestelmästä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstö-kuluksi sille tilikaudelle, jonka tuloksen perusteella oikeus osakepalkkioon on syntynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulut muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin konserniyhtiön sijaintimaan voimassa olevalla verokannalla. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin kohdistuvilla veroilla. Tuloverot esitetään tuloslaskelmassa, jollei verot aiheuttavaa liiketapahtumaa esitetä suoraan omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä, minkä seurauksena myös verovaikutus esitetään omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, liiketoimintojen yhdistämisessä varojen ja velkojen käypään arvoon arvostamisesta, johdannaisopimusten käypään arvoon arvostamisesta sekä pitkäaikaisen lainan realisointimattomasta kurssierosta. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantoja, jotka on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisesti. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennallinen verosaamisen voi hyödyntää.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvosta ja Lindex-tavaramerkistä ei tehdä poistoja. Tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, jotka on hankittu liiketoimintojen yhdistymisen yhteydessä käypään arvoon sekä aineettomat oikeudet ja ohjelmistot, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Muut aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

asiakassuhteet	5 vuotta
ohjelmistot	5–7 vuotta
muut aineettomat oikeudet	5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että ne kasvattavat hyödykkeen taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyvät arvonkorotukset ovat olleet osa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, ja ne on katsottu osaksi IFRS:n mukaista hankintamenua. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaisevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelytöistä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot sekä mahdolliset arvonalentumiset. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintamenu sisältää materiaalit ja välittömän työn. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useista osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Myöhemmin hyödykkeeseen kohdistuvat menot aktivoidaan silloin, kun ne lisäävät vastaista taloudellista hyötyä. Muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet, kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi niiden syntymishetkellä.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

rakennukset ja rakennelmat	20–50 vuotta
vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5–20 vuotta
koneet ja kalusto	4–10 vuotta
ATK-laitteet ja kevyt myymäläkalusto	3–5 vuotta

Vieraan pääoman menot

Jos omaisuuserän saattaminen valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan sen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, omaisuuserästä välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot muodostavat osan sen hankintamenuon. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi.

Arvon alentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvon alentumistappio syntyy, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää omaisuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä hyödykkeen myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa sellaisten diskonttauskorkojen perusteella, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin, paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyt arviot ovat muuttuneet. Arvon alentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimus, jossa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut luokitellaan rahoitusleasingsopimukseksi. Rahoitusleasingsopimuksella vuokrattu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin tai aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet kirjataan korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingsopimuksesta johtuvat vuokrat jaetaan korkokuluun sekä velan vähennykseen.

IAS 17 -standardin mukainen rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimus, jossa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muuna vuokrasopimuksena. Muun vuokrasopimuksen perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tuotoiksi tai kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuuden arvioitu myyntihinta, joka saadaan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihankintahinnan menetelmää tai IAS 2 -standardin sallimaa vähittäishintamenetelmää käyttämällä, ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. Kaikissa liiketoimintayksiköissä käytetään painotetun keskihankintahinnan menetelmää vaihto-omaisuuden arvostukseen. Lisäksi tavarataloryhmässä Suomessa on käytössä IAS 2 -standardin mukainen vähittäishintamenetelmä.

Myytävänä olevat omaisuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuserät arvostetaan IFRS 5 -standardin mukaisesti kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon, vähennettynä menoilla, joiden arvioidaan syntyvän hyödykkeen myynnistä. Kun omaisuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuseräksi tai luovutettavien erien ryhmäksi, siitä ei tehdä poistoja. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuserä sekä luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuserät esitetään

taseessa oman eränään. Myös velat, jotka liittyvät luovutettavina olevien erien ryhmään esitetään taseessa omana eränään.

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä IFRS 5 -standardissa tarkoitettuja lopetettuja toimintoja eikä myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja muut velat.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin. Laina tai saaminen on pitkäaikainen, jos se erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Myynti-saamiset kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan kokemusperäisen kertymän perusteella. Epävarmoina saamisina kirjataan arvonalennuksena kuluksi tuloslaskelmaan kunkin saatavakannan alkuperäisen arvon ja kerrytettävissä olevan diskontatun rahamäärän välinen erotus.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään on luokiteltu kaikki sijoitukset lukuun ottamatta myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltuja osakkeita. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmiä tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaan luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, jollei niitä ole tarkoitus pitää alle 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin osakesijoitukset, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaisena, mikäli niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä. Mikäli osakesijoituksen käypä arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alempi kuin hankintahinta, kirjataan arvonalentumistappio.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä eli päivänä, jona yhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun yhtiö luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun yhtiö menettää erän määräysvallan.

Korolliset velat luokitellaan muihin velkoihin, ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään korollisten velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin korolliset velat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Pitkäaikaiset velat erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, ja lyhytaikaisten velkojen maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernissa ei tilinpäätöshetkellä ole ollut ulkona olevia koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiinien ja valuuttavaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ne tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan käyttämällä Black & Scholes-mallia. Valuuttajohdannaisten arvostustulokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta niitä johdannaisia, joihin sovelletaan IAS 39:ssä määriteltyä rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen, ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen

johdannaissovimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa ja mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kun suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas, ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohdan jälkeen. Rahavarojen käyvän arvon oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Luotollinen shekkitili, joka on vaadittaessa maksettavissa ja on osa konsernin kassanhallintaa on esitetty osana rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

Omat osakkeet

Jos Stockmann Oyj Abp tai sen tytäryhtiöt hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään omaa pää-omaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta, mukaan lukien transaktiomenot verolla vähennettynä. Jos osakkeet, jotka on hankittu, myydään tai luovutetaan vastikkeena, merkitään saatu suorite omaan pääomaan.

Maksettavat osingot

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardimuutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivänä, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnot, joita konserni ei ole vielä soveltanut.

Muutos IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto*. Muutos tulee voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos koskee kiinteän päivämäärän 1.1.2004 korvaamista "IFRS-standardeihin siirtymispäivällä". Muutos sisältää myös ohjeistusta siitä, kuinka jatketaan IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen esittämistä tapauksissa, joissa IFRS-standardien vaatimuksia ei ole ollut mahdollista noudattaa siksi, että yhteisön toimintavaluutta on ollut ankaran hyperinflaation alainen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*. Muutos tulee voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos tuo lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen.

Muutos IAS 12:een *Tuloverot*. Muutos tulee voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IAS 12 vaatii yhteisöä arvioimaan, mikä osa taseessa käypään arvoon arvostetun erän kirjanpitoarvosta on kerrytettävissä jatkuvasta käytöstä ja mikä osa omaisuuserän myynnistä. Muutoksen mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien kirjanpitoarvon oletetaan lähtökohtaisesti kertyvän omaisuuserän myynnistä. Oletus soveltuu laskennallisiin veroihin, jotka syntyvät sijoituskiinteistöistä, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä, jotka arvostetaan käyvän arvon mallilla tai uudelleenarvostusmallilla. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen*. Muutos tulee voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet*. Muutos tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset tarkoittavat, että kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot tulee jatkossa kirjata välittömästi muihin laajan tuloslaskelman eriin, toisin sanoen ns. putkimenetelmästä luovutaan ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 *Erillistilinpäätös*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 28 *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit*, jonka voimaantulo on vielä avoinna. IFRS 9 on ensimmäinen vaihe laajempaa projektia, joka tähtää IAS 39:n korvaamiseen uudella standardilla. Erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostuksen perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. IAS-standardi 39:ään sisältyvä ohjeistus arvonalentumisista ja suojauslaskennasta jää edelleen voimaan. Uuden standardin mukaan rahoitusvelkojen kirjaamisen ja arvostamisen tulisi pysyä samana lukuun ottamatta niitä rahoitusvelkoja, joihin sovelletaan ns. käyvän arvon optiota. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi lisäksi edellyttää yhteisyritysten raportoinnissa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen*, joka tulee voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardin tarkoituksena on lisätä yhdenmukaisuutta ja vähentää monimutkaisuutta, sillä se antaa täsmällisen käyvän arvon määrittämisen ja yhdistää samaan standardiin vaatimukset käyvän arvon

määrittämiselle sekä vaadittaville liitetiedoille. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2. Segmenttiedot

Toimintasegmentit

Stockmann-konsernin raportoitavat segmentit, tavarataloryhmä, Seppälä ja Lindex, ovat konsernin liiketoimintayksiköitä, joita johdetaan ja seurataan erillisinä yksiköinä, jotka myyvät erilaisia tuotteita ja palveluita. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa johdon arvio segmenttien tuloksellisuudesta perustuu segmenttien liikevoiton seurantaan ja jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset.

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmä harjoittaa tavaratalokauppaa Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Sillä on Suomessa ja Venäjällä myös erikoisliikkeitä, kuten Akateeminen kirjakauppa, Zara -muotiketjun myymälät, Stockmann Beauty -myymälät sekä Bestseller-myymälät, joista osassa tavarataloryhmä harjoittaa liiketoimintaa franchising-toimintamallilla. Ryhmän toiminta keskittyy kunkin toimintamaan merkittävimpiin kaupunkeihin. Lisäksi tavarataloryhmä harjoittaa Hobby Hall -, Stockmann-, ja Akateeminen kirjakauppa -etäkauppaa Suomessa.

Lindex

Lindex on Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Tšekissä, Slovakiassa, Puolassa ja Venäjällä toimiva muotikaupan ketju. Lisäksi Lindexillä on franchising-myymlöitä Saudi-Arabiassa, Yhdistyneissä Arabiemiraateissa, Bosnia–Herzegovinassa sekä Islannissa. Myynti franchising-yhteistyökumppaneille sisältyy Lindexin Ruotsin liikevaihtoon. Lisäksi Lindexin verkkokauppa toimittaa tuotteitaan Ruotsiin, Tanskaan ja Suomeen. Lindex-verkkokaupan Ruotsin ja Tanskan myynti sisältyy Lindexin Ruotsin liikevaihtoon, vastaavasti verkkokaupan Suomen myynti sisältyy Lindexin Suomen liikevaihtoon.

Seppälä

Seppälä on Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa toimiva muotikaupan ketju, jonka tuotteet perustuvat omaan suunnitteluun.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni toimii Suomen lisäksi kolmella maantieteellisellä alueella, jotka ovat Ruotsi ja Norja, Baltia ja Keski-Eurooppa sekä Venäjä ja Ukraina.

Segmenttiedot, konserni, euroa

Toimintasegmentit

Liikevaihto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tavarataloryhmä	1 236 925 310,54	1 099 949 412,80
Lindex	624 096 000,00	578 702 999,95
Seppälä	143 813 130,00	143 191 210,00
Segmentit yhteensä	2 004 834 440,54	1 821 843 622,75
Jakamaton	477 349,98	21 257,08
Konserni yhteensä	2 005 311 790,52	1 821 864 879,83

Liikevoitto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tavarataloryhmä	35 227 472,00	32 854 134,71
Lindex	41 247 714,00	54 845 815,40
Seppälä	1 387 630,00	9 004 234,00
Segmentit yhteensä	77 862 816,00	96 704 184,11
Jakamaton	-7 783 670,00	-7 945 207,76
Liikevoitto, konserni yhteensä	70 079 146,00	88 758 976,35
Rahoitustuotot	524 347,24	8 220 897,93
Rahoituskulut	-34 944 966,44	-22 805 454,28
Voitto ennen veroja, konserni yhteensä	35 658 095,33	74 174 420,01

Poistot	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tavarataloryhmä	44 544 807,49	32 931 872,26
Lindex	25 884 671,49	22 524 782,69
Seppälä	6 212 763,80	5 814 426,90
Segmentit yhteensä	76 642 242,78	61 271 081,86
Jakamaton	1 055 407,93	501 682,10
Konserni yhteensä	77 697 650,71	61 772 763,96

Investoinnit, brutto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tavarataloryhmä	35 407 875,38	131 120 455,19
Lindex	23 738 051,05	28 222 775,96
Seppälä	4 266 607,57	4 686 265,86
Segmentit yhteensä	63 412 534,00	164 029 497,01
Jakamaton	2 632 610,57	1 360 876,84
Konserni yhteensä	66 045 144,57	165 390 373,85

Varat	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Tavarataloryhmä	892 602 179,78	904 380 117,11
Lindex	1 027 927 777,95	1 005 924 713,51
Seppälä	111 710 114,24	108 281 592,65
Segmentit yhteensä	2 032 240 071,96	2 018 586 423,27
Jakamaton	30 451 137,14	35 203 124,00
Konserni yhteensä	2 062 691 209,10	2 053 789 547,27

Tietoa markkina-alueista

Liikevaihto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Suomi 1)	1 026 216 566,52	987 827 223,09
Ruotsi ja Norja 2)	509 270 000,00	480 550 999,95
Baltia ja Keski-Eurooppa 1) *	141 285 937,00	123 712 493,69
Venäjä ja Ukraina 1)	328 539 287,00	229 774 163,10
Konserni yhteensä	2 005 311 790,52	1 821 864 879,83
Suomi, %	51,17	54,22
Ulkomaat, %	48,83	45,78

Liikevoitto	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Suomi 1)	37 786 088,00	44 887 102,26
Ruotsi ja Norja 2)	47 911 714,00	57 124 815,40
Baltia ja Keski-Eurooppa 1) *	3 336 295,00	964 444,92
Venäjä ja Ukraina 1)	-18 954 951,00	-14 217 386,23
Konserni yhteensä	70 079 146,00	88 758 976,35
Suomi, %	53,92	50,57
Ulkomaat, %	46,08	49,43

Pitkäaikaiset varat	1.1.–31.12.2011	1.1.–31.12.2010
Suomi 1)	463 767 449,36	466 670 026,26
Ruotsi ja Norja 2)	851 764 473,46	850 379 397,95
Baltia ja Keski-Eurooppa 1) *	46 755 042,45	48 079 594,93
Venäjä ja Ukraina 1)	256 050 030,89	272 809 233,84
Konserni yhteensä	1 618 336 996,16	1 637 938 252,98
Suomi, %	28,66	28,49
Ulkomaat, %	71,34	71,51

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Seppälä

2) Lindex

*) Viro, Latvia, Liettua, Tsekki, Slovakia, Puola

3. Liiketoiminnan muut tuotot

euroa	2011	2010
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	245 285,78	0,00
Yhteensä	245 285,78	0,00

4. Liiketoiminnan myyntikate

euroa	2011	2010
Liikevaihto	2 005 311 790,52	1 821 864 879,83
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	1 050 686 771,33	947 548 633,76
Varaston muutos	-22 287 259,82	-34 533 309,18
Myyntikate	976 912 279,00	908 849 555,26
Myyntikateprosentti liikevaihdosta	48,7%	49,9%

5. Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut

euroa	2011	2010
Palkat	307 686 273,57	287 600 336,44
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	40 311 913,58	37 271 859,33
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	562 243,68	-824 965,37
Muut henkilösivukulut	40 266 378,25	37 502 164,74
Kulut optioetuuksista	1 197 557,67	342 924,82
Yhteensä	390 024 366,76	361 892 319,96

Useimmissa ulkomaisissa tytäryrityksissä maksupohjaisten eläkejärjestelyjen eläkekulut sisältyvät muihin henkilösivukuluihin. Tiedot johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedossa n:o 28. Lähipiiritapahtumat.

6. Poistot ja arvonalentumiset

euroa	2011	2010
Aineettomat hyödykkeet	7 752 782,34	6 122 594,27
Rakennukset ja rakennelmat	16 102 107,55	10 777 466,41
Koneet ja kalusto	39 229 879,05	31 748 297,25
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	1 613 652,48	1 613 652,48
Vuokratilojen muutos- ja perusparannustyöt	12 999 229,30	11 510 753,54
Poistot yhteensä	77 697 650,72	61 772 763,95

7. Liiketoiminnan muut kulut

euroa	2011	2010
Liikepaikkakulut	269 144 263,47	241 216 590,14
Markkinointikulut	69 366 806,66	64 699 043,79
Tavarankäsittelykulut	17 321 100,76	14 239 962,40
Luottotappiot	596 147,60	1 256 964,72
Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut	7 789 182,55	7 499 428,22
Korkotuotot myyntisaamisista	-426 650,45	-408 058,33
Kanta-asiakaskorttien rahoitustuotot	-12 245 533,06	-10 589 272,55
Muut kulut	87 811 515,21	78 510 836,63
Yhteensä	439 356 832,75	396 425 495,01

Tilintarkastajien palkkiot

euroa	2011	2010
Tilintarkastus	696 625,69	647 541,83
Todistukset ja lausunnot		1 750,00
Veroneuvonta	5 245,97	55 211,59
Muut palvelut	151 924,68	141 397,71
Yhteensä	853 796,35	845 901,13

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

euroa	2011	2010
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	137 672,75	277 959,99
Korkotuotot pankkitalletuksista ja muista sijoituksista	291 297,36	770 097,67
Myyntivoitot myytävissä olevista sijoituksista	95 377,12	205,85
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		2 033 286,81
Valuuttakurssierot	0,00	5 139 347,62
Yhteensä	524 347,24	8 220 897,93

Rahoituskulut

euroa	2011	2010
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusveloista	-33 782 591,93	-22 463 978,23
Luovutustappiot myytävissä olevista sijoituksista	-94 394,10	-341 476,04
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	-894 783,33	
Valuuttakurssierot	-173 197,08	0,00
Yhteensä	-34 944 966,44	-22 805 454,28

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

euroa	2011	2010
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-34 420 619,20	-14 584 556,35

9. Tuloverot

euroa	2011	2010
Tuloverot tilikaudelta	-4 662 322,24	-7 641 686,90
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	191 825,36	-405 202,27
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	-424 528,69	12 198 011,93
Yhteensä	-4 895 025,57	4 151 122,76

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 26 % (26 % vuonna 2010) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

euroa	2011	2010
Voitto ennen veroja	35 658 095,33	74 174 420,01
Tuloverot voimassaolevalla verokannalla	9 271 104,79	19 285 349,20
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-191 825,36	405 202,27
Verovapaat tulot	-11 844 497,31	-33 519 964,32
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	-1 938 727,93	1 982 402,89
Vähennyskelvottomat kulut	3 654 206,28	3 087 497,43
Verotuksellisista tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	4 260 239,46	4 608 389,76
Verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	1 684 525,65	
Verot tuloslaskelmassa	-4 895 025,57	4 151 122,77

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

euroa	2011			2010		
	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	2 071 898,01	8 501,79	2 080 399,80	7 234 554,10	1 255 757,28	8 490 311,38
Rahavirran suojaus	3 209 156,19	-844 030,52	2 365 125,67	-1 201 048,46	315 877,53	-885 170,93
Yhteensä	5 281 054,20	-835 528,73	4 445 525,47	6 033 505,64	1 571 634,81	7 605 140,45

10. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Kun laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta lasketaan, osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien optioiden osakkeiksi muunnosta aiheutuva laimentava vaikutus. Optioilla on laimentava vaikutus, kun optioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

euroa	2011	2010
Tilikauden voitto, euroa	30 763 069,76	78 325 542,77
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	71 496 038	71 120 333
Osakekohtainen tulos, euroa	0,43	1,10
Tilikauden voitto, euroa	30 763 069,76	78 325 542,77
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	71 496 038	71 120 333
Osakeoptioiden vaikutus	293 264	776 469
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo / 1000 kpl	71 789 302	71 896 802
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	0,43	1,09

11. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	783 781 003,57	685 426 120,51
Muuntoero +/-	4 705 148,53	98 354 883,06
Hankintameno 31.12.	788 486 152,10	783 781 003,57
Kirjanpitoarvo 1.1.	783 781 003,57	685 426 120,51
Kirjanpitoarvo 31.12.	788 486 152,10	783 781 003,57

Tavaramerkki

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	101 969 486,33	89 469 096,05
Muuntoero +/-	611 418,58	12 958 045,51
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		-457 655,23
Hankintameno 31.12.	102 580 904,91	101 969 486,33
Kertyneet poistot 1.1.	-320 698,98	-280 455,20
Muuntoero +/-	-1 925,20	-40 243,78
Kertyneet poistot 31.12.	-322 624,18	-320 698,98
Kirjanpitoarvo 1.1.	101 648 787,35	89 188 640,85
Kirjanpitoarvo 31.12.	102 258 280,74	101 648 787,35

Arvon alentumistestaus

Arvon alentumistestausta varten liikearvosta on kohdistettu Lindex-segmentille 698 miljoonaa euroa, Seppälä-segmentille 65 miljoonaa euroa ja tavarataloryhmä-segmentille 25 miljoonaa euroa. Lindex-, tavarataloryhmä-, Seppälä-segmentit muodostavat erilliset rahavirtaa tuottavat yksiköt.

Tavaramerkki, 102 miljoonaa euroa, on kohdistettu kokonaisuudessaan Lindex-segmentille. Lindex-tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 50 vuotta, ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille.

Arvon alentumistestauksessa Lindexin, tavarataloryhmän ja Seppälän rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin markkina-aluekohtaisiin ennusteisiin, jotka kattavat tulevien viiden vuoden ajanjakson. Tilikauden aikana päivitettyissä pitkän aikavälin ennusteissa on otettu huomioon suhdannetilanteen muutokset edelliseen vuoteen verrattuna. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 2 prosentin kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat:

1. Volyymin kasvu, joka perustuu arvioon olemassa olevien ja uusien tavaratalojen ja myymälöiden myynnin kehityksestä.
2. Diskonttaus korko, joka on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Diskonttauskoron osatekijät ovat:
 - markkinakohtainen riskitön korko
 - markkinariskipreemio
 - toimialakohtainen beta, jonka arvioidaan kuvaavan markkinoiden näkemystä yksikön riskipreemiosta
 - vieraan pääoman kustannus
 - omavaraisuusaste

Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Lindex-segmentin diskonttauskorko perustuu Ruotsin markkinakorkoon ja maariskiin, diskonttauskorkona on Lindex-segmentillä käytetty 6,4 prosenttia (7,3% vuonna 2010). Tavarataloryhmä- ja Seppälä-segmentin diskonttauskorko perustuu Suomen markkinakorkoon ja niiden toimintamaiden maariskiin. Diskonttauskorkona on käytetty tavarataloryhmä-segmentillä 7,8 prosenttia (7,3% vuonna 2010) ja Seppälä-segmentillä 7,5 prosenttia (7,6% vuonna 2010).

Arvioitaessa Lindex-, tavarataloryhmä- ja Seppälä-segmentin kerrytettävissä olevia rahamääriä, johdon mielestä minkään käytetyn muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon.

Lindex-, tavarataloryhmä- ja Seppälä-segmentille on tehty herkkyyssanalyysit käyttämällä downside-skenaariota. Skenaarioissa myynnin kasvua pienennettiin johdon arviosta tai korkokantaa korotettiin. Vaikka Lindex-segmentin myynti kasvaisi 30 prosenttia ennustettua vähemmän tai diskonttauskorko nousisi 3 prosenttiyksikköä, olisi kerrytettävissä oleva rahamäärä enemmän kuin yksikön pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttöpääoma yhteensä. Vaikka tavarataloryhmä-segmentin myynti kasvaisi 30 prosenttia ennustettua vähemmän tai diskonttauskorko nousisi 12 prosenttiyksikköä, olisi kerrytettävissä oleva rahamäärä enemmän kuin yksikön pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttöpääoma yhteensä. Vaikka Seppälä-segmentin myynti kasvaisi 50 prosenttia ennustettua vähemmän tai diskonttauskorko nousisi 10 prosenttiyksikköä, olisi kerrytettävissä oleva rahamäärä enemmän kuin yksikön pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttöpääoma yhteensä. Toteutettujen herkkyyssanalyysien perusteella eivät edellä mainitut muutokset arvioidussa myynnin kasvussa tai diskonttauskorkokannan nousu johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon. Arvon alentumistestausten ja toteutettujen herkkyyssanalyysien perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Aineettomat oikeudet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	43 195 892,34	39 358 650,65
Muuntoero +/-	102 193,84	1 821 713,26
Lisäykset 1.1.–31.12.	5 878 770,35	8 177 486,08
Vähennykset 1.1.–31.12.	-509 570,36	-4 377 170,98
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	1 896 558,92	-1 784 786,66
Hankintameno 31.12.	50 563 845,04	43 195 892,34
Kertyneet poistot 1.1.	-23 509 037,74	-21 521 349,75
Muuntoero +/-	-104 064,15	-972 078,24
Vähennysten poistot	138 115,30	4 377 170,98
Tilikauden poisto	-7 188 577,77	-5 392 780,73
Kertyneet poistot 31.12.	-30 663 564,36	-23 509 037,74
Kirjanpitoarvo 1.1.	19 686 854,60	17 837 300,90
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 900 280,68	19 686 854,60

Muut aineettomat hyödykkeet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	7 302 063,81	6 151 885,16
Muuntoero +/-	42 814,94	692 523,41
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		457 655,23
Hankintameno 31.12.	7 344 878,75	7 302 063,81
Kertyneet poistot 1.1.	-6 306 051,51	-4 882 213,47
Muuntoero +/-	-43 406,90	-694 024,50
Tilikauden poisto	-564 204,58	-729 813,54
Kertyneet poistot 31.12.	-6 913 662,99	-6 306 051,51
Kirjanpitoarvo 1.1.	996 012,30	1 269 671,69
Kirjanpitoarvo 31.12.	431 215,76	996 012,30

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2011	2010
Lisäykset 1.1.–31.12.	10 471 805,00	
Hankintameno 31.12.	10 471 805,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 471 805,00	

euroa	2011	2010
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	921 547 734,27	906 112 657,82

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa- ja vesialueet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	43 758 633,98	40 082 139,93
Muuntoero +/-	73 276,53	-441,35
Lisäykset 1.1.–31.12.		1 685 420,30
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1 666 143,90	
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		1 991 515,10
Hankintameno 31.12.	42 165 766,60	43 758 633,98
Kirjanpitoarvo 1.1.	43 758 633,98	40 082 139,93
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 165 766,60	43 758 633,98

Rakennukset ja rakennelmat

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	562 487 516,71	340 206 860,28
Muuntoero +/-	225 285,45	-2 241,87
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 972 604,44	4 379 374,92
Vähennykset 1.1.–31.12.	-11 387 755,23	-3 079,00
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	9 362 935,58	217 906 602,38
Hankintameno 31.12.	562 660 586,96	562 487 516,71
Kertyneet poistot 1.1.	-77 129 784,79	-66 353 300,10
Muuntoero +/-	-58 182,07	981,72
Vähennysten poistot	892 036,75	
Tilikauden poisto	-16 102 107,55	-10 777 466,41
Kertyneet poistot 31.12.	-92 398 037,66	-77 129 784,79
Kirjanpitoarvo 1.1.	485 357 731,92	273 853 560,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	470 262 549,30	485 357 731,92

Koneet ja kalusto

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	217 282 411,90	171 044 926,85
Muuntoero +/-	461 249,47	2 657 799,75
Lisäykset 1.1.–31.12.	23 736 630,82	35 311 675,62
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1 226 514,74	-17 843 067,44
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	18 260 721,96	26 111 077,12
Hankintameno 31.12.	258 514 499,46	217 282 411,90
Kertyneet poistot 1.1.	-99 107 333,86	-86 304 483,29
Muuntoero +/-	-414 280,35	1 329 023,24
Vähennysten poistot	1 220 366,25	17 616 423,45
Tilikauden poisto	-39 229 879,05	-31 748 297,25
Kertyneet poistot 31.12.	-137 531 127,01	-99 107 333,86
Kirjanpitoarvo 1.1.	118 175 078,04	84 740 443,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	120 983 372,45	118 175 078,04

Koneet ja kalusto, rahoitusleasing

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	8 068 262,29	8 068 262,34
Muuntoero +/-		0,05
Hankintameno 31.12.	8 068 262,29	8 068 262,29
Kertyneet poistot 1.1.	-2 420 478,72	-806 826,24
Tilikauden poisto	-1 613 652,48	-1 613 652,48
Kertyneet poistot 31.12.	-4 034 131,20	-2 420 478,72
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 647 783,57	7 261 436,10
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 034 131,09	5 647 783,57

euroa	2011	2010
Koneet ja kalusto yhteensä	125 017 503,54	123 822 861,61

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	118 198 852,62	106 809 867,82
Muuntoero +/-	8 595,28	1 153 889,93
Lisäykset 1.1.–31.12.	314 544,23	1 120 874,67
Vähennykset 1.1.–31.12.	-2 609 500,16	-1 417 566,67
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	8 781 990,20	10 531 786,87
Hankintameno 31.12.	124 694 482,17	118 198 852,62
Kertyneet poistot 1.1.	-68 388 170,61	-56 844 942,13
Muuntoero +/-	-3 552,23	-1 152 323,58
Vähennysten poistot	2 383 128,34	1 119 848,65
Tilikauden poisto	-12 999 229,30	-11 510 753,54
Kertyneet poistot 31.12.	-79 007 823,80	-68 388 170,61
Kirjanpitoarvo 1.1.	49 810 682,01	49 964 925,69
Kirjanpitoarvo 31.12.	45 686 658,37	49 810 682,01

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	23 233 974,57	163 577 019,98
Muuntoero +/-	28 873,19	-257,05
Lisäykset 1.1.–31.12.	23 670 789,73	112 692 173,46
Vähennykset 1.1.–31.12.	-550 272,49	-302 135,80
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-38 302 206,63	-252 732 826,03
Hankintameno 31.12.	8 081 158,37	23 233 974,57
Kirjanpitoarvo 1.1.	23 233 974,57	163 577 019,98
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 081 158,37	23 233 974,57

euroa	2011	2010
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	691 213 636,17	725 983 884,09

Vieraan pääoman menot, jotka on aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin

Konsernitilinpäätökseen ei ole aktivoitu korkokuluja tilikauden 2011 aikana. Tilikauden 2010 aikana konsernitilinpäätökseen aktivoitiin Pietarin Nevsky Centre-projektia koskevia korkokuluja 1,1 milj. euroa. Aktivoitujen korot sisältyvät tase-erän Rakennukset ja rakennelmat lukuihin.

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	8 198 000,00	7 114 000,00
Lisäykset 1.1.–31.12.		1 084 000,00
Hankintameno 31.12.	8 198 000,00	8 198 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	-202 620,33	-109 342,00
Poistot 1.1.–31.12.	-222 459,96	-93 278,33
Kertyneet poistot 31.12.	-425 080,29	-202 620,33
Kirjanpitoarvo 1.1.	7 995 379,67	7 004 658,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 772 919,71	7 995 379,67

13. Yhteisyritykset

	2011 Osuus osakkeista %	2010 Osuus osakkeista %
SIA Stockmann Centrs, Riga (kiinteistöyhtiö)	63,0	63,0
Kiinteistö Oy Tapiolan säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8	37,8
Kiinteistö Oy Raitinkartano, Espoo	0,0	15,6

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin omistusosuutta vastaava osuus sekä yhteisyritysten varoista ja veloista että tuotoista ja kuluista.

Yhteisyritysten varat ja velat

euroa	2011	2010
Pitkäaikaiset varat	24 351 086,92	27 364 411,70
Lyhytaikaiset varat	394 184,07	256 487,80
Pitkäaikaiset velat	16 587 009,78	16 480 986,10
Lyhytaikaiset velat	500 158,35	529 949,34

Yhteisyritysten tuotot ja kulut

euroa	2011	2010
Tuotot	3 439 832,86	3 691 910,14
Kulut	2 364 936,83	2 790 662,80

14. Myytävissä olevat sijoitukset

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	5 028 616,98	5 030 297,52
Muuntoero +/-	4,67	97,70
Lisäykset 1.1.–31.12.		0,01
Vähennykset 1.1.–31.12.		-1 778,24
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-11,22	
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 028 610,44	5 028 616,98

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Osakkeet esitetään hankintahintaisina, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

15. Vaihto-omaisuus

euroa	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	264 688 622,75	240 268 769,80
Yhteensä	264 688 622,75	240 268 769,80

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 0,7 miljoonalla eurolla (2010 0,7 miljoonalla eurolla).

16. Lyhytaikaiset saamiset

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Korolliset myyntisaamiset	45 641 872,39	45 641 872,39	41 417 818,67	41 417 818,67
Korottomat myyntisaamiset	23 357 933,10	23 357 933,10	17 613 307,67	17 613 307,67
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	2 607 899,57	2 607 899,57	2 342 582,36	2 342 582,36
Muut saamiset	17 016 671,18	17 016 671,18	26 164 449,53	26 164 449,53
Siirtosaamiset	32 649 566,76	32 649 566,76	27 125 275,55	27 125 275,55
Tuloverosaamiset	13 574 514,81	13 574 514,81	15 478 306,42	15 478 306,42
Lyhytaikaiset saamiset	134 848 457,80	134 848 457,80	130 141 740,19	130 141 740,19
yhteensä				

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Myyntisaamisiin ja muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvän luottoriskin enimmäismäärä on niiden kirjanpitoarvo.

Korolliset myyntisaamiset sisältävät postimyynnin kertaluottoja 45 689 325,93 euroa vuonna 2011 (41 589 008,70 euroa vuonna 2010). Näiden saamisten myyntihintaan sisältyvät korkotuotot kirjataan korkotuottojen

sijasta liikevaihtoon. Muut korolliset myyntisaamiset ovat Stockmann-tilin saamia, joiden korkotuotot kirjataan muiden kulujen vähennykseksi.

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät jaksotettuihin vuosialennuksiin, henkilösivukuluihin, vuokriin ja kanta-asiakaskorttien rahoitustuottoihin.

17. Rahavarat

euroa	2011	2010
Käteinen raha ja pankkitilit	30 090 126,15	29 394 645,65
Lyhytaikaiset talletukset	3 153 875,64	7 320 879,78
Yhteensä	33 244 001,79	36 715 525,43

Rahavarat rahavirtalaskelmassa

euroa	2011	2010
Rahavarat	33 244 001,79	36 715 525,43
Luotollinen shekkili	-69 656,31	-298 039,37
Yhteensä	33 174 345,49	36 417 486,06

18. Oma pääoma

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

euroa	Merkitty kauppa- rekisteriin	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2009		71 093 953	142 187 906,00	186 051 043,65	243 303 466,40	571 542 416,05
Merkintä kanta-asiakas- optioilla 2006	30.6.	52 047	104 094,00		1 349 578,71	1 453 672,71
Osakeantimienot					-19 634,21	-19 634,21
31.12.2010		71 146 000	142 292 000,00	186 051 043,65	244 633 410,90	572 976 454,55
Merkintä kanta-asiakas- optioilla 2008	30.6.	682 657	1 365 314,00		4 635 241,03	6 000 555,03
Merkintä kanta-asiakas- optioilla 2008	26.8.	10 424	20 848,00		70 778,96	91 626,96
Merkintä kanta-asiakas- optioilla 2008	14.10.	1 748	3 496,00		11 868,92	15 364,92
Osakeantimienot					-145 246,22	-145 246,22
31.12.2011		71 840 829	143 681 658,00	186 051 043,65	249 206 053,60	578 938 755,25

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2011, rekisteröity

euroa	2011	2010
Yhteensä	71 840 829	71 146 000
A-osakkeisiin	30 627 563	30 627 563
B-osakkeisiin	41 213 266	40 518 437

Enimmäis- ja vähimmäisosakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75 000 000,00 euroa ja enimmäisosakepääoma on 300 000 000,00 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

A- ja B-osakkeiden äänivaltaerot

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön osakkeiden muuntamista koskeva kirjallinen vaatimus on osoitettava yhtiön hallitukselle yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Muut rahastot

euroa	2011	2010
Vararahasto	189 669,41	115 040,97
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	249 206 053,60	244 633 410,90
Muut rahastot	45 464 658,30	43 099 532,63
Yhteensä	294 860 381,31	287 847 984,49

Vararahasto sisältää paikallisiin säännöksiin perustuvan vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.

Muut rahastot sisältävät yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta muodostetun rahaston, joka on voitonjakokelpoista omaa pääomaa ja käyvän arvon rahaston, joka sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten konsolidoinnissa syntyneet oman pääoman muuntoerot ja valuuttamääräisten nettosijoitusten konsolidoinnista syntyneet muuntoerot.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on 8.2.2012 ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,50 euroa/osake.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu vuosien 2006 ja 2010 avainhenkilöiden optio-ohjelmiin ja vuoden 2008 kanta-asiakasoptio-ohjelmaan.

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkitään tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375 000 tunnuksella 2006C ja 375 000 tunnuksella 2006D. Optio-oikeuksien 2006A ja 2006B merkintäaika on päättynyt. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006C on 1.3.2010–31.3.2012. Optio-oikeudet 2006D ovat rauenneet, sillä hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit eivät täytyneet.

Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta oli optio-oikeuksilla 2006A ja 2006B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskipörssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2006 lisätynä 10 prosentilla eli 36,69 euroa. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C oli yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskipörssi Helsingin pörssissä 1.2.–29.2.2008 lisätynä 10 prosentilla eli 31,02 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinta optio-oikeudella 2006C on vuoden 2009 merkintäoikeusannin ja hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 26,68 euroa.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2008–31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot oikeuttivat yhteensä 1 803 322 optio-oikeuteen, joista merkittiin 1 248 739 optiota.

Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on varsinaisen yhtiökokouksen 17.3.2009 päätöksen mukaisesti yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu

keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009 eli 11,28 euroa. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Osakkeiden merkintäajat ovat toukokuussa vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2011 merkintäaikana kanta-asiakasoptioilla merkittiin yhteensä 694 829 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta. Jäljellä olevien osakkeiden merkintähinta on vuoden 2009 merkintäoikeusannin ja hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 8,29 euroa.

Avainhenkilöoptiot 2010

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 16.3.2010 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmannin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 500 000 kappaletta merkitään tunnuksella 2010A, 500 000 kappaletta tunnuksella 2010B ja 500 000 kappaletta tunnuksella 2010C. Osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2010A 1.3.2013–31.3.2015, optio-oikeudella 2010B 1.3.2014–31.3.2016 ja optio-oikeudella 2010C 1.3.2015–31.3.2017.

Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2010 lisättynä 20 prosentilla eli 26,41 euroa, optio-oikeuksilla 2010B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–28.2.2011 lisättynä 10 prosentilla eli 25,72 euroa ja optio-oikeuksilla 2010C yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2.–29.2.2012 lisättynä vähintään 10 prosentilla. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinnat ovat hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen optio-oikeudella 2010A 24,37 euroa sekä optio-oikeudella 2010B 25,22 euroa.

Optioiden kauden aikaiset muutokset

	2011 Optioiden määrä	Merkintä- hinta painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake	2010 Optioiden määrä	Merkintä- hinta painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja A						
Optioita ulkona tilikauden alussa				375 000		
Optioita rauennut tilikauden aikana				375 000		
Optioita ulkona tilikauden lopussa						
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja B						
Optioita ulkona tilikauden alussa	187 500			187 500		
Optioita rauennut tilikauden aikana	187 500					
Optioita ulkona tilikauden lopussa				187 500		
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja C						
Optioita ulkona tilikauden alussa	375 000			375 000		
Optioita ulkona tilikauden lopussa	375 000			375 000		
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja D						
Optioita ulkona tilikauden alussa				360 000		
Optioita rauennut tilikauden aikana				360 000		
Optioita ulkona tilikauden lopussa						
Kanta-asiakasoptiot 2006						
Optioita ulkona tilikauden alussa				1 373 482		
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana				52 047	27,93	25,18
Optioita rauennut tilikauden aikana				1 321 435		
Optioita ulkona tilikauden lopussa						
Kanta-asiakasoptiot 2008						
Optioita ulkona tilikauden alussa	1 248 739					
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana	694 829	8,79	20,77			
Optioita myönnetty tilikauden aikana				1 248 739		
Optioita ulkona tilikauden lopussa	553 910			1 248 739		

Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja A

Optioita ulkona tilikauden alussa	484 000	
Optioita myönnetty tilikauden aikana		484 000
Optioita ulkona tilikauden lopussa	484 000	484 000
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja B		
Optioita ulkona tilikauden alussa		
Optioita myönnetty tilikauden aikana	334 000	
Optioita ulkona tilikauden lopussa	334 000	
Optiot yhteensä		
Optioita ulkona tilikauden alussa	2 295 239	2 670 982
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana	694 829	52 047
Optioita myönnetty tilikauden aikana	334 000	1 732 739
Optioita rauennut tilikauden aikana	187 500	2 056 435
Optioita ulkona tilikauden lopussa	1 746 910	2 295 239

Vuosien 2006 ja 2010 avainhenkilöoptio-ohjelmien ja vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden keskeiset ehdot on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2006C	Kanta-asiakas-optiot 2008	2010A	2010B
Merkintäaika	1.3.10–31.3.12	2.5.12–31.5.12	1.3.13–31.3.15	1.3.14–31.3.16
Optioiden maksimimäärä	375 000	2 500 000	500 000	500 000
Myönnettyjen optioiden määrä 31.12.11	375 000	553 910	484 000	334 000
Merkintähinta, euroa 1)	26,68	8,29	24,37	25,22
Oikeuden syntymisjakso	21.4.08–	1.1.08–	27.4.10–	4.5.11–
	28.2.10	31.12.09	28.2.13	28.2.14
Sopimuksen syntymisehdot	-	-	-	-

1) Vähennetty maksetut osingot, vuoden 2009 merkintäoikeusannin vaikutus ja hallituksen vuodelta 2011 maksettavaksi esittämä osinko.

Myönnettyjen optioiden käypä arvo myöntämispäivänä on määritelty Black–Scholes-optiohinnoittelumallilla. Optio-ohjelman keskeiset ehdot on huomioitu arvostuksessa. Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjaksolle. Tilikaudella 1.1.–31.12.2011 optioiden vaikutus konsernin tulokseen oli - 1,2 miljoonaa euroa. Arvioidut kulut, joita ei vielä ole kirjattu tulokseen, ovat 1,8 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään Black–Scholes-arvonmääritysmallissa käytetyt keskeiset oletukset:

	2006C	Kanta-asiakas-optiot 2008	2010A	2010B
Optiot myönnetty	21.4.2008	10.2.2010	27.4.2010	4.5.2011
Riskitön korko, %	3,9 %	3,7 %	2,0 %	1,6 %
Volatiliteetti, %	27,9 %	28,3 %	29,0 %	32,0 %
Arvioitu optioiden keskimääräinen voimassaoloaika (vuosina)	2,4	1,8	5,0	5,0
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	24,40	28,30	23,66	15,20
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo, euroa	3,17	5,11	6,00	2,10

Volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta volatiliteetista.

19. Pitkäaikaiset velat, korollinen

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Lainat rahoituslaitoilta	476 072 590,68	478 349 189,50	409 947 682,93	413 668 168,94
Eläkelainat	53 210 037,94	52 270 990,01	106 481 469,25	108 791 971,10
Rahoitusleasingvelat	4 386 856,62	4 386 856,62	4 307 675,47	4 307 675,47
Muut lainat	233 427,81	233 427,81	524 275,49	524 275,49
Yhteensä	533 902 913,05	535 240 463,94	521 261 103,13	527 292 091,00

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla.

20. Lyhytaikaiset velat

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Lainat rahoituslaitoiksilta	8 888 888,88	8 897 039,92	50 000 000,00	50 090 282,00
Luotollinen shekkitili	69 656,31	69 656,31	298 039,37	298 039,37
Eläkelainat	53 333 333,31	52 394 285,30	53 333 333,35	54 490 491,49
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	2 356 927,88	2 356 927,88	1 565 782,56	1 565 782,56
Muut korolliset velat	263 992 086,80	264 144 889,94	186 805 512,93	186 934 680,35
Ostovelat	107 416 440,25	107 416 440,25	113 863 694,67	113 863 694,67
Muut lyhytaikaiset velat	53 964 663,08	53 964 663,08	46 278 183,19	46 278 183,19
Siirtovelat	87 597 595,61	87 597 595,61	86 320 302,94	86 320 302,94
Johdannaiset	10 496 710,67	10 496 710,67	42 787 178,38	42 787 178,38
Tuloverovelka	2 196 942,96	2 196 942,96	1 650 732,84	1 650 732,84
Yhteensä	590 313 245,74	589 535 151,91	582 902 760,23	584 279 367,80
joista korollisia	328 640 893,18	327 862 799,35	292 002 668,20	293 379 275,77

Rahoituslaitos-, eläkelainojen ja liikkeelle laskettujen emissioiden käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskontaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla. Muiden lyhytaikaisten velkojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa. Siirtovelkojen olennaisin erä on jaksotetut henkilökulut.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

euroa	2011	2010
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nimellisarvo		
Yhden vuoden kuluessa	2 607 862,39	1 830 277,08
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 605 841,79	4 575 692,70
Yhteensä	7 213 704,18	6 405 969,78
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	2 356 927,88	1 565 782,59
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 386 856,62	4 307 675,49
Yhteensä	6 743 784,50	5 873 458,08
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasing sopimuksista	469 919,68	532 511,70
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	7 213 704,18	6 405 969,78

Rahoitusleasing sopimuksella vuokratuiksi hyödykkeiksi luokitellaan käyttömajaisuushyödykkeet, joiden omistamiseen kuuluvat riskit ja edut ovat olennaisilta osin konsernilla.

21. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2011 aikana

Laskennalliset verosaamiset

euroa	1.1.2011	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2011
Vahvistetut tappiot	5 496 344,93	48 462,44		0,00	5 544 807,37
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	409,49	411,85			821,34
Käyttömajaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	1 591 737,15	2 459 480,34		-3 486,25	4 047 731,25
Rahoitusleasing	58 675,34	8 612,85		0,00	67 288,19
Muut väliaikaiset erot	1 578 091,97	325 073,13		9 193,42	1 912 358,52
Yhteensä	8 725 258,88	2 842 040,61		5 707,17	11 573 006,67

Laskennalliset verovelat

euroa	1.1.2011	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2011
Kertyneet poistoerot	32 093 108,84	1 299 587,02		41 020,28	33 433 716,14
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	6 667 689,65	1 867 803,90		-6 002,19	8 529 491,35
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	21 864 694,38	-127 896,52		129 579,22	21 866 377,08
Muut väliaikaiset erot	3 150 143,41	227 074,91	852 532,29	26 819,13	4 256 569,74
Yhteensä	63 775 636,27	3 266 569,30	852 532,29	191 416,45	68 086 154,31

Vahvistetut tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa, ovat 82,1 milj.euroa (2010 45,4 milj. euroa). Viron tytäryhtiön voitot, joista ei IAS 12 -standardin 52 A kohdan mukaan ole kirjattu laskennallista verovelkaa, ovat 27,0 milj.euroa (2010 24,2 milj. euroa).

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2010 aikana

Laskennalliset verosaamiset

euroa	1.1.2010	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2010
Vahvistetut tappiot	2 117 249,00	3 379 095,93		0,00	5 496 344,93
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	135 761,41	-135 351,92			409,49
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	1 434 094,80	60 190,47		97 451,88	1 591 737,15
Rahoitusleasing	24 701,60	33 973,74			58 675,34
Muut väliaikaiset erot	1 425 431,62	53 799,32	6 898,50	91 962,53	1 578 091,97
Yhteensä	5 137 238,43	3 391 707,54	6 898,50	189 414,40	8 725 258,88

Laskennalliset verovelat

euroa	1.1.2010	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2010
Kertyneet poistoerot	27 431 163,03	3 935 180,39		726 765,42	32 093 108,84
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	5 260 484,84	1 407 204,81		0,00	6 667 689,65
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	19 233 581,97	-120 984,94		2 752 097,34	21 864 694,38
Pitkäaikaisen valuuttalainan realisoitumaton kurssiero	16 302 944,21	-16 302 944,21		0,00	
Muut väliaikaiset erot	1 879 007,78	2 274 732,21	-1 571 634,81	568 038,23	3 150 143,41
Yhteensä	70 107 181,83	-8 806 811,74	-1 571 634,81	4 046 900,99	63 775 636,27

22. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot IAS 39:n mukaisesti ryhmiteltynä

Rahoitusvarat

Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaiseen tytäryhtiön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Johdannaissopimukset	2 218 283,55	2 218 283,55	584 831,97	584 831,97

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Rahavarat	33 244 001,79	33 244 001,79	36 715 525,43	36 715 525,43
Johdannaissopimukset	389 616,02	389 616,02	2 176 214,39	2 176 214,39
Pitkäaikaiset saamiset	547 015,26	547 015,26	394 630,08	394 630,08
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset	45 641 872,39	45 641 872,39	41 417 818,67	41 417 818,67
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat	73 024 171,04	73 024 171,04	70 903 032,74	70 903 032,74
Myytävissä olevat rahoitusvarat	5 028 610,44	5 028 610,44	5 028 616,98	5 028 616,98
Rahoitusvarat yhteensä	160 093 570,48	160 093 570,48	157 220 670,27	157 220 670,27

Rahoitusvelat

Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaiseen tytäryhtiön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Johdannaissopimukset	9 564,18	9 564,18	1 579 238,75	1 579 238,75

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Johdannaissopimukset	10 542 334,55	10 542 334,55	41 207 939,63	41 207 939,63
----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat

euroa	Kirjanpitoarvo 2011	Käypä arvo 2011	Kirjanpitoarvo 2010	Käypä arvo 2010
Pitkäaikaiset velat, korolliset	533 902 913,05	535 240 463,94	521 261 103,13	527 292 091,00
Lyhytaikaiset velat, korolliset	328 640 893,18	327 862 799,35	292 002 668,20	293 379 275,77
Lyhytaikaiset velat, korottomat	248 978 698,94	248 978 698,94	246 462 042,60	246 462 042,60
Rahoitusvelat yhteensä	1 122 074 403,90	1 122 633 860,96	1 102 512 992,32	1 109 920 587,75

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, korottomat sekä lyhytaikaiset velat, korottomat.

23. Eläkeveloitteet

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

AB Lindexin norjalaisella tytäryhtiöllä Lindex AS:llä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt kattavat pääasiassa vanhuuseläkkeet ja leskeneläkkeet, joissa työnantajalla on velvoite maksaa elinikäinen eläke, joka on joko jokin prosenttiosuus palkasta tai määrätty summa.

Vanhuuseläkeoikeus perustuu työsuhteen kestoan. Työntekijän on pitänyt olla mukana järjestelyssä tietyn ajan ansaitakseen oikeuden täyteen vanhuuseläkkeeseen. Joka vuosi työntekijä ansaitsee lisää eläkeoikeutta, mikä ilmoitetaan kauden aikana ansaittuina eläkkeinä ja eläkeveloitteen lisäyksenä. Eläkejärjestely rahoitetaan työnantajan maksusuorituksilla. Konserni ei ennakoiki maksavansa mitään etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin vuonna 2012.

Taseen etuus pohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti

euroa	2011	2010
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	583 564,97	675 239,19
Ali-/Ylikate	583 564,97	675 239,19
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-149 478,90	-523 564,77
Nettomääräinen velka	434 086,06	151 674,42

Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti

euroa	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot		4 644,57
Korkomenot	19 650,79	28 290,15
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)		-862 543,92
Sosiaaliturvamaksu	2 770,77	4 643,83
Muut eläkevelvoitteeseen liittyvät kulut	539 822,13	
Yhteensä	562 243,68	-824 965,37

Velvoitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat

euroa	2011	2010
Velvoite tilikauden alussa	675 239,20	510 007,90
Muuntoerot		10 458,11
Työsuorituksesta johtuvat menot		4 644,57
Korkomenot	19 650,79	28 290,15
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	135 086,44	193 016,44
Kurssierot	6 024,10	36 812,44
Maksetut etuudet	-252 435,59	-107 990,41
Velvoite tilikauden lopussa	583 564,94	675 239,20

Vakuutusmatemaattiset oletukset

	31.12.2011	31.12.2010
Diskonntauskorko	3,3 %	3,6 %
Tuleva palkankorotusolettamus	4,0 %	4,0 %
Henkilöstön vaihtuvuus	0,5 – 8,0 %	0,5 – 8,0 %
Inflaatio	2,0 %	4,0 %

Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo

euroa	2011	2010
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	583 564,97	675 239,19
Ylikate (+) / Alikate (-)	583 564,97	675 239,19
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velvoitteisiin	141 818,56	

24. Muut vuokrasopimukset

Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat

euroa	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	180 117 285,79	174 150 860,83
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	442 956 861,45	434 823 938,66
Yli viiden vuoden kuluttua	226 218 229,47	217 028 223,07
Yhteensä	849 292 376,71	826 003 022,56

Leasingsopimusten maksut

euroa	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	7 330 021,47	7 347 803,57
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	6 361 241,68	12 817 345,40
Yhteensä	13 691 263,15	20 165 148,97

25. Vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet

euroa	2011	2010
Annetut kiinnitykset	201 681 879,26	201 681 879,28
Takaukset		333 637,59
Pantatut arvopaperit	389 546,15	139 962,88
Yhteensä	202 071 425,41	202 155 479,75

Vastuut yhteensä

euroa	2011	2010
Kiinnitykset	201 681 879,26	201 681 879,28
Takaukset		333 637,59
Pantit	389 546,15	139 962,88
Yhteensä	202 071 425,41	202 155 479,75

AB Lindex on vaatinut oikeusteitse Lindex-konsernin Saksan-yhtiön noin 70 miljoonan euron suuruisen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Vuonna 2008 Göteborgin kamarioikeus kumosi AB Lindexin lääninoikeudessa saamat myönteiset päätökset, minkä seurauksena Lindex joutui palauttamaan veronsaajalle noin 23,8 miljoonaa euroa veroja ja korkoja. Yhtiön jatkotoimet riippuvat AB Lindexin ja Lindex GmbH:n kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevan prosessin lopputuloksesta.

AB Lindex ja tämän saksalainen tytäryhtiö Lindex GmbH ovat pyytäneet EU:n arbitraatiosopimuksen sekä Saksan ja Ruotsin välisen verosopimuksen nojalla näiden maiden toimivaltaisia viranomaisia poistamaan konsernin sisäisen kaksinkertaisen verotuksen, joka koskee verovuosia 1997–2004. Kaksinkertainen verotus on seurausta Lindex GmbH:n harkintaverotuksesta, jolla Lindex GmbH:n verotettavaan tuloon lisättiin yhteensä 94 miljoonaa euroa. Prosessi eteni vuonna 2011 ja voi olla mahdollista, että asiaan saadaan ratkaisu vuoden 2012 aikana. Viranomaisten päätöksestä riippuen AB Lindex voi saada palautuksena mainitun summan perusteella maksamansa verot eli noin 26 miljoonaa euroa tai osan niistä. Vaatimuksen verovaikutusta ei ole kirjattu tulostaikutteisesti.

Kiinteistöinvestoinnit

Stockmann-konserniin kuuluvat yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan vuosina 2006–2011 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2020. Vastuun enimmäismäärä on 35,0 milj. euroa.

26. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaisen tytäryhtiön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

euroa	2011	2010
Valuuttatermiinit	57 661 468,02	50 894 220,62
Sähkötermiinit		1 530 646,05
Yhteensä	57 661 468,02	52 424 866,67

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

euroa	2011	2010
Valuutanvaihtosopimukset	438 196 060,85	246 453 173,19
Valuuttatermiinit		220 476 116,17
Sähkötermiinit	2 165 471,00	1 683 145,97
Yhteensä	440 361 531,85	468 612 435,33

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2011

Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaisen tytäryhtiön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	2 218 283,55	-9 564,18	2 208 719,37
Yhteensä	2 218 283,55	-9 564,18	2 208 719,37

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
-------	--------------	--------------	-------

Valuutanvaihtosopimukset	389 616,02	-10 444 184,53	-10 054 568,51
Sähkötermiinit		-98 150,02	-98 150,02
Yhteensä	389 616,02	-10 542 334,55	-10 152 718,53

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2010

Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaisen tytäryhtiön tehdyn nettosijoituksen suojaukset

euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	48 944,96	-1 579 238,75	-1 530 293,79
Sähkötermiinit	535 887,01		535 887,01
Yhteensä	584 831,97	-1 579 238,75	-994 406,78

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuutanvaihtosopimukset	535 161,00	-10 985 819,32	-10 450 658,32
Valuuttatermiinit	1 051 768,38	-30 222 120,31	-29 170 351,93
Sähkötermiinit	589 285,01		589 285,01
Yhteensä	2 176 214,39	-41 207 939,63	-39 031 725,24

Kaikki tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 avoinna olevat johdannaiset, paitsi sähköjohdannaiset, erääntyvät 1 vuoden kuluessa.

Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on kirjattu joko omaan pääomaan tai tuloslaskelmaan riippuen siitä, onko niihin sovellettu suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaissopimuksista ei aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattavaa suojauslaskentaa liittyvää tehottomuutta vuonna 2011. Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Sähköjohdannaisten suojauslaskenta lopetettiin vuoden 2011 aikana, ja käypien arvojen muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan.

27. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen hierarkkinen luokitus

Konserni käyttää seuraavaa hierarkiaa rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämiseen ja esittämiseen arvostusmenetelmittäin:

Taso 1: vastaavanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla

Taso 2: muut menetelmät, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: menetelmät, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Käyvän arvon hierarkia 31.12.2011:

euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat sijoitukset			5 028 610,44	5 028 610,44
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaisen tytäryhtiön tehdyn nettoinvestoinnin suojaukset				
Valuuttatermiinit		2 218 283,55		2 218 283,55
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset				
Valuutanvaihtosopimukset		389 616,02		389 616,02
Yhteensä		2 607 899,57	5 028 610,44	7 636 510,00

euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvelat				
Valuuttatermiinit		-9 564,18		-9 564,18
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset				
Valuutanvaihtosopimukset		-10 444 184,53		-10 444 184,53
Sähkötermiinit	-98 150,02			-98 150,02
Yhteensä	-98 150,02	-10 453 748,71		-10 551 898,73

Käyvän arvon hierarkia 31.12.2010:

euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Myytävissä olevat sijoitukset			5 028 616,98	5 028 616,98
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaalaisen tytäryhtiön tehdyn nettoinvestoinnin suojaukset				
Valuuttatermiinit		48 944,96		48 944,96
Sähkötermiinit	535 887,01			535 887,01
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset				
Valuutanvaihtosopimukset		535 161,00		535 161,00
Valuuttatermiinit		1 051 768,38		1 051 768,38
Sähkötermiinit	589 285,01			589 285,01
Yhteensä	1 125 172,02	1 635 874,34	5 028 616,98	7 789 663,34

euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvelat				
Valuuttatermiinit		-1 579 238,75		-1 579 238,75
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset				
Valuutanvaihtosopimukset		-10 985 819,32		-10 985 819,32
Valuuttatermiinit		-30 222 120,31		-30 222 120,31
Yhteensä		-42 787 178,38		-42 787 178,38

Myytävissä olevat sijoitukset

euroa	2011	2010
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 028 616,98	5 030 297,52
Osakkeiden myynti		-0,17
Arvonalennus ja muuntoero	-6,55	-1 680,38
Yhteensä	5 028 610,44	5 028 616,96

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Osakkeet esitetään hankintahintaisina, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

31.12.2011 päättyneellä tilikaudella ei tehty siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä eikä siirtoja tasolle 3 tai siltä pois.

28. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys ja tytär- ja yhteisyritykset. Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty emoyhtiön liitetietojen osakkeet ja osuudet -osiossa.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:**Johdon työsuhte-etuudet**

euroa	2011	2010
Toimitusjohtaja	659 689,00	596 400,00
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	1 943 026,00	2 135 554,00
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	392 500,00	388 500,00
Yhteensä	2 995 215,00	3 120 454,00

Palkat ja palkkiot *

euroa	2011	2010
Bergh Kaj-Gustaf	42 000,00	41 000,00
Etola Erkki	55 000,00	54 500,00
Liljebloom Eva	42 000,00	43 500,00
Niemistö Kari	41 500,00	42 000,00
Tallqvist-Cederberg Charlotta	44 000,00	40 500,00
Taxell Christoffer	82 000,00	81 500,00
Teir-Lehtinen Carola	42 000,00	42 000,00
Wallgren Dag	41 000,00	
Wiklund Henry	3 000,00	43 500,00
Yhteensä	392 500,00	388 500,00

*osakkeina maksettu 7 759 kpl vuonna 2011 (5 953 kpl vuonna 2010).

Avainhenkilöoptiot 2006 & 2010

Konsernin johtoryhmällä oli 31.12.2011 312 050 kpl myönnettyjä optioita, joista 45 050 kpl oli toteutettavissa.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Konsernin johtoryhmällä ja hallituksella oli 31.12.2011 488 kpl vuoden 2008 kanta-asiakasoptioita, joista kaikki olivat toteutettavissa.

Johdon eläkesitoumukset

Konsernin toimitusjohtajan vähimmäiseläkeikäksi on toimitusjohtajasopimuksessa sovittu 60 vuotta. Konsernin johtoryhmän jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60–63-vuotiaana. Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisilla maksuilla.

Muut lähipiiritapahtumat

euroa	2011	2010
Maksetut vuokrat hallituksen jäsenten määräämisvallassa oleville yhtiöille	876 506,16	866 014,98

Maksetut vuokrat ovat markkinavuokria eikä vuokrasopimuksiin liity muitakaan poikkeuksellisia ehtoja.

29. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmann Oyj Abp:n rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän toimintapolitiikan mukaisesti.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa sekä vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Konsernin rahoitustoiminto vastaa Stockmann Oyj Abp:n toimitusjohtajan alaisuudessa konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii myös konsernin sisäisenä pankkina. Rahoitusjohdolle on määritetty yksityiskohtaiset toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja rahoituksen hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin rahavirtoihin liittyvät rahoitusriskit sekä valitut suojausstrategiat raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariski muodostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettoinvestoinneista.

Transaktioriski

Stockmannin transaktioriski muodostuu konsernin liiketoimintayksiköiden myyntiin ja ostoihin liittyvistä valuuttavirroista sekä ulkomaan valuuttamääräisistä veloista ja saamisista. Tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Ruotsin kruunu, Venäjän rupla, Norjan kruunu ja Latvian lati. Tärkeimmät ostovaluutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Hongkongin dollari, Norjan kruunu ja Ison-Britannian punta. Vuonna 2011 valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 45 prosenttia ja valuuttamääräisten ostojen osuus konsernin ostoista 24 prosenttia.

Liiketoimintayksiköt vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettokassavirtojen ennustamisesta ja niihin liittyvän valuuttariskien hallinnasta. Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskien hallinta perustuu 6 kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään 6 kuukautta, ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %. Sopimukseen perustuvia kassavirtoja voidaan suojata pidemmiksi ajoiksi.

Ennakoitujen kassavirtojen suojaamiseen käytetyt valuuttajohdannaiset luokitellaan IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot täyttäviksi. Kaikki konsernin kassavirtojen suojausiksi luokiteltavat sopimukset erääntyvät syyskuuhun 2012 mennessä. Näistä suojausinstrumenteista aiheutuva voitto tai tappio vaikuttaa konsernin liikevoittoon samalla jaksolla, jolla ennakoitujen suojatut erät vaikuttavat tuottoon, eli noin 4

kuukautena erääntymisen jälkeen. Tietoja näiden suojausten käyvästä arvosta on liitteessä 26. Alla olevassa taulukossa on esitetty kassavirtoja suojaavat johdannaiset valuutoittain.

Kassavirtoja suojaavat valuuttajohdannaiset

euroa	2011	2010
USD	57 191 436,74	46 508 004,04
HKD	2 487 314,70	2 696 040,67
SEK	-34 559 032,00	-33 882 293,00
NOK	-18 631 983,49	-17 012 268,97
EUR	-4 471 138,00	

Suurin osa kassavirtoja suojaavista johdannaisista on Lindexin nimissä. Tilikauden lopussa Yhdysvaltain dollarimääräiset kassavirran suojaukset kattoivat noin 66 % konsernin tuleville 6 kuukaudelle ennakoituista dollarimääräisistä nettokassavirroista.

Ulkomaiset tytäryhtiöt rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, joten ulkomaisille tytäryhtiöille ei synny merkittävää transaktioriskiä. Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa rahoitusjohto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %.

Translaatoriski

Stockmann-konsernille aiheutuu translaatoriskiä, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset muunnetaan euromääräisiksi konsernitilinpäätöksessä.

Valuuttakurssimuutosten vaikutukset näkyvät valuuttamääräisten nettoinvestointien osalta konsernin oman pääoman muuntoeroina. Stockmann suojautuu oman pääoman translaatoriskiltä valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätökset tekee Stockmann Oyj Abp:n toimitusjohtaja rahoitusjohdon esityksestä, jossa on huomioitu mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Konsernin valuuttapositiot

2011, euroa	SEK	LVL	RUB	LTL	NOK	CZK
Saamiset	857 025 483,00	8 369 095,00	23 203 639,00	5 658 537,00	23 612 845,00	14 356 071,00
Lainat rahoituslaitoksilta	-431 770 477,00	-40 000,00			-18 055,00	
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-50 452 200,00	-6 095 951,00	-15 953 550,00	-781 293,00	-378 507,00	
Valuuttapositio taseessa	374 802 806,00	2 233 144,00	7 250 089,00	4 877 244,00	23 216 283,00	14 356 071,00
Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	-413 906 194,00	-4 288 778,00			-17 135 801,00	-10 470 392,00
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	83 889 829,00					
Nettopositio taseessa	44 786 441,00	-2 055 634,00	7 250 089,00	4 877 244,00	6 080 482,00	3 885 679,00
2010, euroa	SEK	LVL	RUB	LTL	NOK	CZK
Saamiset	839 807 981,00	8 699 270,00	29 948 555,00	3 777 152,00	21 150 000,00	11 043 534,00
Lainat rahoituslaitoksilta	-357 574 981,00	-510 000,00			-229 231,00	
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-30 504 664,00	-3 004 794,00	-12 503 675,00	-664 821,00	-345 185,00	
Valuuttapositio taseessa	451 728 336,00	5 184 476,00	17 444 880,00	3 112 331,00	20 575 584,00	11 043 534,00
Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	-484 780 743,00	-4 228 926,00			-15 297 189,00	-5 985 396,00
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	79 492 650,00					
Nettopositio taseessa	46 440 243,00	955 550,00	17 444 880,00	3 112 331,00	5 278 395,00	5 058 138,00

Euron vaihtokurssin vahvistuminen 5 prosenttiyksikköä muihin valuuttoihin nähden vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen -2,3 miljoonaa euroa (2010: -2,3 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan verojen jälkeen -4,8 miljoonaa euroa (2010: -1,5 miljoonaa euroa). Euron vaihtokurssin heikentyminen 5 prosenttiyksikköä muihin valuuttoihin nähden vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen +2,6 miljoonaa euroa (2010: +2,5 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan verojen jälkeen +5,3 miljoonaa euroa (2010: +1,6 miljoonaa euroa). Vaikutuksessa omaan pääomaan on huomioitu ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyt nettoinvestoinnit.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja -tuottoihin. Konsernilla on Lindexin oston seurauksena merkittävät Ruotsin kruunumääräiset varat, jotka on rahoitettu Ruotsin kruunumääräisellä lainalla ja/tai lainalla, joka on vaihdettu Ruotsin kruunuksi. Näin ollen Stockmann pääasiassa altistuu Ruotsin korkotason vaihtelulle. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on enintään viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 Stockmannin korollisten lainojen ja pankkisaamisten koronmääritysjakso oli 8,0 kuukautta. Korkojohdannaisia ei ollut käytössä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2011

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	271 908 019,27	55 491 065,05		157 632 051,55	485 031 135,87
Eläkelainat		53 333 333,33	53 210 037,92		106 543 371,25
Rahoitusleasingvelat				6 743 784,50	6 743 784,50
Muut korolliset velat	121 741 701,44	142 243 372,72	233 427,81		264 218 501,97
Yhteensä	393 649 720,71	251 067 771,10	53 443 465,73	164 375 836,05	862 536 793,59
Rahat ja pankkisaamiset	-33 244 001,79				-33 244 001,79
Yhteensä	360 405 718,92	251 067 771,10	53 443 465,73	164 375 836,05	829 292 791,80

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2010:

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	198 895 272,16	105 274 880,18		156 120 904,49	460 291 056,83
Eläkelainat		53 333 333,33	106 481 469,24		159 814 802,57
Rahoitusleasingvelat				5 873 458,08	5 873 458,08
Muut korolliset velat	70 772 987,43	116 032 525,49	478 940,91		187 284 453,82
Yhteensä	269 668 259,59	274 640 739,00	106 960 410,15	161 994 362,57	813 263 771,31
Rahat ja pankkisaamiset	-36 715 525,43				-36 715 525,43
Yhteensä	232 952 734,16	274 640 739,00	106 960 410,15	161 994 362,57	776 548 245,88

Markkinakorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.2.2011 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen -3,7 miljoonaa euroa (2010: -2,9 miljoonaa euroa). Vastaavasti markkinakorkojen lasku yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen +3,7 miljoonaa euroa (2010: +2,9 miljoonaa euroa). Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut suoraan omaan pääomaan kirjattavia eriä.

Sähkön hintariski

Lindex käyttää sähköjohdannaisia pienentääkseen tuleviin sähköhankintoihinsa liittyvää hintariskiä. Lindexin rahoituspolitiikan mukaan tulevien sähköhankintojen suojausaste on enintään 100 % seuraavan kolmen vuoden aikana. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 sähkön markkinahinnan 10 prosenttiyksikön muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen tai omaan pääomaan verojen jälkeen.

Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömäksi likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee olla vähintään keskimääräisesti kuukauden liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat sekä käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Vuoden lopussa Stockmannilla oli rahoituslimiittejä yhteensä 1 557 miljoonan edestä, joista käytössä oli 858 miljoonaa euroa. Sitovia rahoituslimiittejä oli yhteensä 926 miljoonaa, joista 594 miljoonaa oli käytössä. Heinäkuussa 2010 uudelleenrahoitettiin 800 miljoonan euron syndikoitu laina viidellä sitovalla kahdenkeskisellä yhteensä 700 miljoonan euron rahoituslimiitillä. 650 miljoonaa euroa limiiteistä eräännytty vuonna 2015 ja 50 miljoonaa euroa eräännytty vuonna 2013. Heinäkuussa 2011 allekirjoitettiin viisivuotinen

komittoitu bilateraalisopimus kotimaisen pankin kanssa. Konsernilla on myös sitovia pitkäaikaisia kahdenkeskisiä rahoitusliimittejä Varman ja NIB:n kanssa sekä sitova pitkäaikainen pankkilainasopimus, joka erääntyy vuonna 2013. Näiden rahoitusliimittien lisäksi Stockmannilla on lyhytaikaisia sitovia luottosopimuksia yhteensä 63 miljoonan euron edestä sekä 631 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma. Yritystodistusohjelman puitteissa liikkeelle laskettujen yritystodistusten määrä on noussut vuoden 2011 aikana ollen vuoden lopussa 264 miljoonaa euroa.

Stockmannin lainat ovat pääasiassa vakuudettomia. Varmalta otettuihin eläkelainoihin on kuitenkin annettu lainmukainen vakuus. Heinäkuussa 2010 ja 2011 neuvoteltuihin lainarahoituksiin sisältyy omavaraisuusaste-kovenantti. Lainasopimusten ehdot ovat tilikaudella täyttyneet.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

euroa	2011	2010
Rahat ja pankkisaamiset	33 244 001,79	36 715 525,43
Luottolimiitti, erääntyy 2012		
Luottolimiitti, erääntyy 2013	58 485,97	350 747,31
Luottolimiitti, erääntyy 2014		
Luottolimiitti, erääntyy 2015 +	318 891 551,77	342 784 731,41
Muut rahoitusliimit	12 818 322,24	17 384 705,43
Yhteensä	365 012 361,77	397 235 709,58

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2011 seuraavat:

euroa	2012	2013	2014	2015	2016+	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	24 738 404,70	90 920 873,96	22 162 588,62	350 301 791,55	56 778 464,46	544 902 123,29
Eläkelainat	56 285 000,00	54 598 333,33				110 883 333,33
Rahoitusleasingvelat	2 607 862,39	2 686 695,75	1 418 935,38	428 752,00	71 458,66	7 213 704,18
Muut korolliset velat	266 043 681,08	214 795,92	26 346,78			266 284 823,78
Ostovelat ja muut velat	248 978 698,93					248 978 698,93
Johdannaiset	10 496 710,67					10 496 710,67
Yhteensä	609 150 357,77	148 420 698,96	23 607 870,78	350 730 543,55	56 849 923,12	1 188 759 394,18

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2010 seuraavat:

euroa	2011	2012	2013	2014	2015+	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	61 934 876,48	20 646 255,99	85 488 273,72	17 440 300,26	327 422 074,02	512 931 780,47
Eläkelainat	57 971 666,35	56 285 000,33	54 598 333,32			168 855 000,00
Rahoitusleasingvelat	1 830 277,05	1 830 277,08	1 830 277,08	915 138,52		6 405 969,73
Muut korolliset velat	187 613 181,93	296 612,52	211 452,72			188 121 247,16
Ostovelat ja muut velat	246 462 180,81					246 462 180,81
Johdannaiset	42 787 178,38					42 787 178,38
Yhteensä	598 599 361,00	79 058 145,91	142 128 336,84	18 355 438,78	327 422 074,02	1 165 563 356,55

Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimukseen perustuvat saamiset altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimukseen liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja luottokelpoisuudeltaan hyväksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja joihin liittyvän riskin katsotaan olevan alhainen. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2011 konsernin likvidit varat koostuivat pääasiassa pankeissa olevista talletuksista, joiden maturiteetti on erittäin lyhyt. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

Myyntisaamisten ikäanalyysi

euroa	2011	2010
Erääntymättömät myyntisaamiset	57 051 218,55	46 123 203,13
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	8 060 334,08	8 964 594,67
31-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1 321 042,17	1 192 516,77
Yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 567 210,68	2 750 811,76
Yhteensä	68 999 805,48	59 031 126,33

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Myyntisaamisista on vuonna 2011 kirjattu arvonalentumista 0,6 milj. euroa (2010: 1,3 miljoonaa euroa), joka kohdistui pääosin yli 120 päivää erääntyneisiin myyntisaamisiin. Kokemuksen perusteella Stockmann arvioi, että erääntymättömiin myyntisaamisiin ei ole tarvetta tehdä arvonalentumista.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatiisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottolaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen omaavilla vähittäiskauppaa harjoittavilla yhtiöillä. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä oman pääoman osuudella kokonaisuutena (equity ratio). Lindex-konsernin hankinnan jälkeen on Stockmann-konsernilla ollut merkittävästi Ruotsin kruunumääräisiä varoja, jotka konserni on suojannut kruunumääräisellä ulkoisella lainalla ja/tai termiineillä. Ruotsin kruunun arvon vaihtelut ovat siten vaikuttaneet sekä varojen että velkojen määrään yhtä paljon. Strategisena tavoitteena on vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste. Oman pääoman osuus kokonaisuutena 31.12.2011 oli 42,2 % (31.12.2010 43,1 %).

30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

	Viite	1.1.-31.12.2011 euroa	% Lv	1.1.-31.12.2010 euroa	% Lv
LIKEVAIHTO		849 381 154,77	100,0	814 458 506,68	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	23 062 940,35	2,7	17 599 915,50	2,2
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana		500 643 672,38		492 015 816,96	
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)		-261 645,45		-13 939 776,08	
Materiaalit ja palvelut yhteensä		500 382 026,93	58,9	478 076 040,88	58,7
Henkilöstökulut	3	170 443 230,63	20,1	162 350 247,97	19,9
Poistot ja arvonalentumiset	4	18 906 462,34	2,2	14 627 809,17	1,8
Liiketoiminnan muut kulut	5	147 482 526,74	17,4	139 478 077,64	17,1
		837 214 246,64	98,6	794 532 175,66	97,6
LIKEVOITTO		35 229 848,48	4,1	37 526 246,52	4,6
Rahoitustuotot ja -kulut	6	39 432 661,60	4,6	40 463 295,71	5,0
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		74 662 510,08	8,8	77 989 542,23	9,6
Satunnaiset erät	7				
Satunnaiset tuotot		8 687 000,00		12 510 000,00	
Satunnaiset kulut		-38 405 000,00		-53 020 000,00	
Satunnaiset erät yhteensä		-29 718 000,00	-3,5	-40 510 000,00	-5,0
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		44 944 510,08	5,3	37 479 542,23	4,6
Tilinpäätössiirrot	8	-11 647 912,88	-1,4	-15 896 734,13	-2,0
Tuloverot					
Tilikaudelta		115 532,43		49 071,30	
Edellisiltä tilikausilta		-77 072,63		20 658,73	
Tuloverot yhteensä		38 459,80	0,0	69 730,03	0,0
TILIKAUDEN VOITTO		33 258 137,40	3,9	21 513 078,07	2,6

VASTAAVAA	Viite	31.12.2011 euroa	31.12.2010 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9		
Aineettomat oikeudet		11 558 364,98	11 489 941,08
Liikearvo		1 509 445,16	1 940 715,20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8 088 967,68	895 936,97
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		21 156 777,82	14 326 593,25
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		12 492 158,96	12 492 158,96
Rakennukset ja rakennelmat		318 700 397,53	325 263 433,09
Koneet ja kalusto		12 457 214,46	12 159 409,40
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		4 855 687,56	6 491 980,90
Muut aineelliset hyödykkeet		55 055,76	55 173,49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 407 909,26	5 567 903,84
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		350 968 423,53	362 030 059,68
Sijoitukset	11		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		216 278 966,28	194 478 966,28
Muut osakkeet ja osuudet		10 456 939,61	15 989 824,55
Sijoitukset yhteensä		226 735 905,89	210 468 790,83
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		598 861 107,24	586 825 443,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		94 701 317,73	94 439 672,28
Vaihto-omaisuus yhteensä		94 701 317,73	94 439 672,28
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		1 084 837 665,41	1 071 265 013,25
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		1 084 837 665,41	1 071 265 013,25
Lyhytaikaiset saamiset	12		
Myyntisaamiset		60 895 232,52	53 794 300,42
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		59 440 772,57	58 055 096,44
Muut saamiset		3 764 058,78	4 274 068,27
Siirtosaamiset		11 417 193,63	13 187 318,90
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		135 517 257,50	129 310 784,03
Saamiset yhteensä		1 220 354 922,91	1 200 575 797,28
Rahavarat	13	13 801 243,54	8 854 001,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 328 857 484,18	1 303 869 471,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 927 718 591,42	1 890 694 915,04

VASTATTAVAA	Viite	31.12.2011	31.12.2010
		euroa	euroa
OMA PÄÄOMA	14-15		
Osakepääoma		143 681 658,00	142 292 000,00
Ylikurssirahasto		186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		254 428 387,62	249 710 498,71
Muut rahastot		43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto		95 028 303,56	131 810 093,56
Tilikauden voitto		33 258 137,40	21 513 078,07
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		756 471 853,47	775 401 037,23
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	16	106 073 162,06	94 425 249,18
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		462 881 588,08	397 574 980,82
Eläkelainat		48 166 666,64	96 333 333,32
Velat saman konsernin yrityksille		86 626 447,14	72 550 520,92
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		597 674 701,86	566 458 835,06
Lyhytaikainen vieras pääoma	17-18		
Lainat rahoituslaitoksilta		12 747 371,94	52 805 389,36
Eläkelainat		48 166 666,68	48 166 666,68
Muut korolliset velat		263 707 520,23	186 531 832,40
Ostovelat		60 356 062,04	61 570 196,35
Velat saman konsernin yrityksille		2 458 391,97	2 438 329,08
Muut velat		36 025 499,11	28 815 421,34
Siirtovelat		44 037 362,06	74 081 958,36
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		467 498 874,03	454 409 793,57
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 065 173 575,89	1 020 868 628,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 927 718 591,42	1 890 694 915,04

Stockmann Oyj Abp
Rahavirtalaskelma

	2011 euroa	2010 euroa
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto	33 258 137,40	21 513 078,07
Oikaisut:		
Poistot	18 906 462,34	14 627 809,17
Muut oikaisut	30 885 722,52	42 025 553,12
Rahoitustuotot ja -kulut	-39 432 661,60	-40 463 295,71
Tilinpäätössiirrot	11 647 912,88	15 896 734,13
Verot	38 459,80	69 730,03
Käyttöpääoman muutokset:		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-1 873 356,29	8 488 065,66
Vaihto-omaisuuden muutos	-261 645,45	-13 898 029,02
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-22 672 247,68	54 270 787,35
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-32 064 791,83	-20 958 990,19
Saadut korot	46 671 572,98	34 048 320,28
Maksetut verot	5 935 962,12	-9 249 806,81
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	51 039 527,19	106 369 956,08
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 882 817,01	-50 214 450,90
Sijoitukset tytäryhtiöihin	-23 000 000,00	-81 156 657,30
Luovutustulot muista sijoituksista	4 900 000,00	
Myönnettyt lainat		-61 666 658,42
Lainasaamisten takaisinmaksut	13 969 262,77	56 466 041,77
Saadut osingot	20 063 963,41	34 139 680,06
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	50 409,17	-102 432 044,79
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Myönnettyjen lainojen muutos lisäys (-), vähennys (+)	-31 517 350,55	-57 668 582,12
Maksullinen osakeanti	6 107 546,91	1 453 672,71
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) ja takaisinmaksut (-)	-19 937 885,13	186 860 801,28
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-29 282 865,65	-721 487 615,65
Pitkäaikaisten lainojen nostot	112 737 579,88	527 200 551,19
Maksetut osingot	-58 339 720,00	-51 187 646,16
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-25 910 000,00	-33 878 000,00
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-46 142 694,54	-148 706 818,75
Rahavarojen muutos	4 947 241,82	-144 768 907,46
Rahavarat tilikauden alussa	8 854 001,72	153 622 909,18
Rahavarat tilikauden lopussa	13 801 243,54	8 854 001,72

1. LAATIMISPERIAATTEET

Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnetyt alennukset ja valuuttakurssierot.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset, ulkomaisille tytäryhtiöille toimitettujen palvelujen veloitukset sekä luottokorttiyhteistyöstä saadut tuotot.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisina tuottoina ja kuluina esitetään saadut ja annetut konserniavustukset.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu tilikauden tulosta vastaavat verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuon ja arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

-	Aineettomat hyödykkeet	5 - 10 vuotta
-	Liikearvo	5 vuotta
-	Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5 - 10 vuotta
-	Rakennukset	20 - 50 vuotta
-	Koneet ja kalusto	4 - 10 vuotta
-	Autot ja ATK-laitteet	3 - 5 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää, painotetun keskihankintahinnan menetelmää tai vähittäishintamenetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Rahoitusvälineet

Pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alempaan arvoon.

Muut rahavarat on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Valuuttariskin suojaamiseksi tehtyihin johdannaissopimuksiin liittyvät kurssi- ja korkoerot on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

euroa	2011	2010
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut	11 356 134,98	8 845 203,04
Luottokorttiyhteistyöstä saadut tuotot	7 409 389,28	4 533 563,30
Vuokratuotot tytäryhtiöiltä	3 645 870,63	4 158 523,45
Liiketoiminnan muut tuotot	651 545,46	62 625,71
Yhteensä	23 062 940,35	17 599 915,50

3. Henkilöstökulut

euroa	2011	2010
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot	659 689,00	596 400,00
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	392 500,00	388 500,00
Muun henkilökunnan palkat	133 146 770,87	126 657 577,19
Sairasajan palkat	4 608 564,61	4 260 801,42
Eläkekulut	23 870 819,78	22 820 439,87
Muut henkilösivukulut	7 764 886,37	7 626 529,49
Yhteensä	170 443 230,63	162 350 247,97

Henkilöstö keskimäärin**5 509****5 319****Johdon eläkesitoumukset**

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.

Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisin maksuin.

4. Poistot ja arvonalentumiset

euroa	2011	2010
Aineettomat oikeudet	3 354 270,72	1 831 905,20
Liikearvo	431 270,04	215 635,02
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	1 346 354,63	1 449 766,75
Rakennukset ja rakennelmat	10 258 016,71	8 731 344,91
Koneet ja kalusto	3 516 550,24	2 399 157,29
Yhteensä	18 906 462,34	14 627 809,17

5. Liiketoiminnan muut kulut

euroa	2011	2010
Liikepaikkakulut	75 456 451,46	72 178 470,51
Markkinointikulut	24 850 072,15	24 434 324,16
Tavarankäsittelykulut	13 114 311,86	11 723 725,67
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	3 319 297,85	3 135 039,86
Luottotappiot	711 471,76	1 447 889,90
Muut kulut	30 030 921,66	26 558 627,54
Yhteensä	147 482 526,74	139 478 077,64

Tilintarkastajien palkkiot

euroa	2011	2010
Tilintarkastus	176 100,00	172 400,00
Veroneuvonta	19 298,00	23 650,00
Kirjalliset todistukset ja lausunnot	8 150,00	1 750,00
Muut neuvontapalvelut	6 800,00	19 350,00
Yhteensä	210 348,00	217 150,00

6. Rahoitustuotot ja -kulut

euroa	2011	2010
Ennako-osingot saman konsernin yrityksiltä	34 189 856,37	19 931 961,41
Muut osinkotuotot	132 002,00	272 902,09
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	46 654 358,99	33 099 199,02
Korkotuotot konsernin ulkopuolisilta	542 650,63	1 265 474,52
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-443 290,77	-343 725,96
Korkokulut konsernin ulkopuolisille	-32 712 370,68	-21 333 648,89
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-1 200 000,00	
Muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	-192 379,08	-317 366,04
Kurssivoitot ja -tappiot (netto)	-7 538 165,86	7 888 499,56
Yhteensä	39 432 661,60	40 463 295,71

7. Satunnaiset erät

euroa	2011	2010
Saadut konserniavustukset	8 687 000,00	12 510 000,00
Annetut konserniavustukset	-38 405 000,00	-53 020 000,00
Yhteensä	-29 718 000,00	-40 510 000,00

8. Tilinpäätössiirrot

euroa	2011	2010
Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen välinen erotus		
Aineettomat oikeudet	-284 489,58	-844 568,21
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	210 795,06	218 370,69
Rakennukset	-11 118 135,29	-13 665 094,48
Koneet ja kalusto	-456 083,07	-1 605 442,13
Yhteensä	-11 647 912,88	-15 896 734,13

9. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	15 939 095,78	7 299 041,86
Lisäykset	1 662 410,83	7 602 936,96
Siirrot erien välillä	1 760 283,79	1 086 011,94
Vähennykset	-1 778 513,22	-48 894,98
Hankintameno 31.12.	17 583 277,18	15 939 095,78
Kertyneet poistot 1.1.	4 449 154,70	2 666 144,48
Vähennysten poistot	-1 778 513,22	-48 894,98
Tilikauden poisto	3 354 270,72	1 831 905,20
Kertyneet poistot 31.12.	6 024 912,20	4 449 154,70
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 558 364,98	11 489 941,08

Liikearvo

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	2 156 350,22	
Lisäykset		2 156 350,22
Hankintameno 31.12.	2 156 350,22	2 156 350,22
Kertyneet poistot 1.1.	215 635,02	
Tilikauden poisto	431 270,04	215 635,02
Kertyneet poistot 31.12.	646 905,06	215 635,02
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 509 445,16	1 940 715,20

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	895 936,97	649 404,08
Lisäykset	8 953 314,50	1 332 544,83
Siirrot erien välillä	-1 760 283,79	-1 086 011,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 088 967,68	895 936,97

Aineettomat hyödykkeet yhteensä	21 156 777,82	14 326 593,25
--	----------------------	---------------

10. Aineelliset hyödykkeet

euroa	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	6 593 808,38	4 963 808,37
Lisäykset		1 630 000,01
Hankintameno 31.12.	6 593 808,38	6 593 808,38
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5 898 350,58	5 898 350,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 492 158,96	12 492 158,96

Rakennukset ja rakennelmat

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	351 864 925,48	281 265 518,87
Lisäykset	1 176 026,23	25 882 481,55
Siirrot erien välillä	2 518 954,92	46 011 834,85
Vähennykset	-2 104 676,37	-1 294 909,79
Hankintameno 31.12.	353 455 230,26	351 864 925,48
Kertyneet poistot 1.1.	53 132 201,99	45 695 766,87
Vähennysten kertyneet poistot	-2 104 676,37	-1 294 909,79
Tilikauden poisto	10 258 016,71	8 731 344,91
Kertyneet poistot 31.12.	61 285 542,33	53 132 201,99
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	26 530 709,60	26 530 709,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	318 700 397,53	325 263 433,09

Koneet ja kalusto

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	19 988 020,21	12 377 381,21
Lisäykset	556 692,16	749 920,25
Siirrot erien välillä	3 257 493,08	9 474 211,15
Vähennykset	-3 241 873,24	-2 613 492,40
Hankintameno 31.12.	20 560 332,21	19 988 020,21
Kertyneet poistot 1.1.	7 828 610,81	8 042 945,92
Vähennysten kertyneet poistot	-3 241 873,24	-2 613 492,40
Tilikauden poisto	3 516 380,18	2 399 157,29
Kertyneet poistot 31.12.	8 103 117,75	7 828 610,81
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 457 214,46	12 159 409,40

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	14 394 384,78	14 983 232,74
Lisäykset	154 134,41	417 934,96
Siirrot erien välillä	90 764,46	
Vähennykset	-2 134 779,28	-1 006 782,92
Hankintameno 31.12.	12 504 504,37	14 394 384,78
Kertyneet poistot 1.1.	7 902 403,88	7 459 420,05
Vähennysten kertyneet poistot	-1 599 941,70	-1 006 782,92
Tilikauden poisto	1 346 354,63	1 449 766,75
Kertyneet poistot 31.12.	7 648 816,81	7 902 403,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 855 687,56	6 491 980,90

Muut aineelliset hyödykkeet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	55 173,49	55 173,49
Vähennykset	-117,73	
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 055,76	55 173,49

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	5 567 903,84	47 196 170,45
Lisäykset	2 707 217,88	13 857 779,39
Siirrot erien välillä	-5 867 212,46	-55 486 046,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 407 909,26	5 567 903,84

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 350 968 423,53 362 030 059,68

Tasearvoihin sisältyvät arvonorotukset

euroa	2011	2010
Tontit ja maa-alueet	5 898 350,58	5 898 350,58
Rakennukset	26 530 709,60	26 530 709,60
Yhteensä	32 429 060,18	32 429 060,18

Kiinteistöjen arvonorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

11. Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	194 478 966,28	132 124 134,69
Lisäykset	23 000 000,00	81 156 657,30
Vähennykset		-18 801 825,71
Arvonalentumiset	-1 200 000,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	216 278 966,28	194 478 966,28

Muut osakkeet ja osuudet

euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	15 989 824,55	15 989 824,72
Vähennykset	-5 532 884,94	-0,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 456 939,61	15 989 824,55

Sijoitukset yhteensä 226 735 905,89 210 468 790,83

12. Lyhytaikaiset saamiset

euroa	2011	2010
Korolliset myyntisaamiset	45 693 642,39	41 613 071,57
Korottomat myyntisaamiset	15 201 590,13	12 181 228,85
Myyntisaamiset yhteensä	60 895 232,52	53 794 300,42

Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä

euroa	2011	2010
Osinkosaamiset	34 189 856,37	19 931 961,41
Tilisaamiset	14 528 349,20	23 531 955,14
Konserniavustussaamiset	8 687 000,00	12 510 000,00
Myyntisaamiset	1 914 038,89	2 081 179,89
Siirtosaamiset	121 528,11	
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	59 440 772,57	58 055 096,44

Siirtosaamisten olennaiset erät

euroa	2011	2010
Saaminen luottokorttiyhteistyöstä	3 670 046,42	1 172 458,65
Henkilösivukulut	2 647 681,00	1 079 693,00
Verot	2 333 311,06	8 307 732,98
IT-kulut	777 335,91	649 048,43
Alennukset	743 251,13	1 016 268,13
Muut siirtosaamiset	1 245 568,11	962 117,71
Yhteensä	11 417 193,63	13 187 318,90

13. Rahavarat

Rahavarat sisältävät pankkitalletuksia ja käteisvaroja. Rahavarojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

14. Oman pääoman muutokset

euroa	2011	2010
Osakepääoma		
A-osakkeet 1.1. ja 31.12.	61 255 126,00	61 255 126,00
B-osakkeet 1.1.	81 036 874,00	80 932 780,00
Osakeanti	1 389 658,00	104 094,00
B-osakkeet 31.12.	82 426 532,00	81 036 874,00
Osakepääoma yhteensä	143 681 658,00	142 292 000,00
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	249 710 498,71	248 360 920,00
Osakeanti	4 717 888,91	1 349 578,71
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	254 428 387,62	249 710 498,71
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	153 323 171,63	182 873 992,51
Osingonjako	-58 339 720,00	-51 187 646,16
Nostamattomien osinkojen palautus omaan pääomaan	44 851,93	123 747,21
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	95 028 303,56	131 810 093,56
Tilikauden voitto	33 258 137,40	21 513 078,07
Oma pääoma yhteensä	756 471 853,47	775 401 037,23

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

euroa	2011	2010
Muut rahastot	298 157 308,79	293 439 419,88
Voitto edellisiltä tilikausilta	95 028 303,56	131 810 093,56
Tilikauden voitto	33 258 137,40	21 513 078,07
Yhteensä	426 443 749,75	446 762 591,51

15. Emoyhtiön osakkeet

	kpl	kpl
Nimellisarvo 2,00 euroa		
A-osakkeita (à 10 ääntä)	30 627 563	30 627 563
B-osakkeita (à 1 ääni)	41 213 266	40 518 437
Yhteensä	71 840 829	71 146 000

16. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

euroa	2011	2010
Korolliset velat	324 621 558,85	287 503 888,44
Korottomat velat	142 875 750,56	166 905 905,13
Yhteensä	467 497 309,41	454 409 793,57

Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille

euroa	2011	2010
Ostovelat, korottomat	658 718,41	786 110,10
Konserniavustusvelat	305 000,00	320 000,00
Muut velat, korottomat	1 494 673,56	1 208 258,82
Siirtovelat, korottomat		123 960,16
Yhteensä	2 458 391,97	2 438 329,08

18. Siirtovelkojen olennaiset erät

euroa	2011	2010
Henkilöstökulut	29 577 174,50	29 272 596,75
Johdannaisvelat	10 263 089,32	41 142 478,42
Korko- ja rahoituskulut	2 160 664,30	1 530 208,10
Palautusvaraus	805 221,10	682 727,95
Verot		187 047,20
Muut siirtovelat	1 231 212,84	1 266 899,94
Yhteensä	44 037 362,06	74 081 958,36

19. Annetut vakuudet

euroa	2011		2010	
	Velka	Vakuuden arvo	Velka	Vakuuden arvo
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinnitykset pitkäaikaisen eläkelainan vakuudeksi	66 666 666,66	200 000 000,00	100 000 000,00	200 000 000,00
Muut kiinnitykset		1 681 879,26		1 681 879,26
Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä		201 681 879,26		201 681 879,26

	2011	2010
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet		
Vuokratakaukset	40 483 484,07	40 055 796,85
Muut takaukset	25 936 661,63	25 365 671,97
Yhteensä	66 420 145,70	65 421 468,82

	2011	2010
Annetut vakuudet yhteensä		
Kiinnitykset	201 681 879,26	201 681 879,26
Takaukset	66 420 145,70	65 421 468,82
Yhteensä	268 102 024,96	267 103 348,08

20. Muut vastuut

euroa	2011	2010
Leasingvastuut		
Yhden vuoden kuluessa maksettavat	6 691 381,38	6 685 807,52
Myöhemmin maksettavat	5 545 979,93	11 521 411,58
Yhteensä	12 237 361,31	18 207 219,10

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosia 2006-2011 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2020. Vastuun enimmäismäärä on 34.951.148 euroa. Vuonna 2010 vastuun enimmäismäärä oli 41.371.234 euroa.

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

Osakkeet ja osuudet

Konserniyritykset	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo euroa	Oma pääoma euroa
Emoyhtiön omistamat						
Seppälä Oy, Helsinki	30 000	100	100	EUR	5 046 000,00	13 693 725,21
Stockmann AS, Tallinna	16 200	100	100	EEK	1 022 193,07	28 146 892,55
SIA Stockmann, Riika	1 615 500	100	100	LVL	4 830 564,93	3 511 154,98
SIA Stockmann Centrs, Riika	31 500	63	63	LVL	115 577,78	3 368 863,68
Oy Stockmann Russia Holding Ab, Helsinki	4 000	100	100	EUR	140 411 270,21	1 509 615,50
Z-Fashion Finland Oy, Helsinki	50	100	100	EUR	8 483,18	458 661,08
Oy Suomen Pääomarahoitus- Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	1 000	100	100	EUR	1 682 000,00	2 282 745,62
UAB Stockmann, Vilna	52 000	100	100	LTL	9 497 539,88	977 199,29
Stockmann Sverige AB, Tukholma	100 000	100	100	SEK	48 843 170,23	83 889 828,90
Kiinteistö Oy Frisinkeskus II, Espoo	1 948	97	97	EUR	612 348,47	736 089,91
Kiinteistö Oy Muuntajankatu 4, Helsinki	50	100	100	EUR	3 271 810,81	2 190 129,19
Kiinteistö Oy Stävö, Helsinki	50	100	100	EUR	8 500,00	8 552,53
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsinki	40	100	100	EUR	11 000,00	10 998,49
Espoon Autotalo Oy, Espoo	400	100	100	EUR	463 038,09	35 018,01
TF-Autokeskus Oy, Vantaa	600	100	100	EUR	455 469,63	293 760,06
Emoyhtiön omistamat konserniyritykset yhteensä					216 278 966,28	141 113 235,00

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo euroa	Oma pääoma euroa
Tytäryhtiöiden omistamat						
ZAO Stockmann, Moskova	2 000	100	100	RUB	587 082,46	-14 392 903,15
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsinki	40 000	100	100	EUR	783 594,10	4 723 314,34
OOO Stockmann Stp Centre, Pietari	5	100	100	RUB	13 037 388,43	62 550 685,49
TOV Stockmann, Kiova	1	100	100	EUR	106 258,62	-322 015,05
AB Lindex, Göteborg	68 750 000	100	100	SEK	900 208 911,70	143 380 268,96
AB Lindexin omistamat tytäryhtiöt						
Lindex Sverige AB, Göteborg	36 000	100	100	SEK	(2871895,36)	
Lindex AS, Oslo	200 000	100	100	NOK	(9920987,13)	
Lindex Oy, Helsinki	13 000	100	100	EUR	(4643753,64)	
Lindex Oü, Tallinna		100	100	EEK		
Lindex SIA, Riika		100	100	LVL		
Lindex UAB, Vilna		100	100	LTL		
Lindex s.r.o, Praha	200	100	100	CZK	(7519,99)	
AB Espevik, Alingsås	1 000	100	100	SEK	(2720,44)	
Espevik i Sverige AB, Göteborg	400 000	100	100	SEK	(10580,95)	
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	9 900	99	99	HKD	(2672774,45)	
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai		100	100	CNY	(141397,02)	
Lindex Financial Services AB, Göteborg	13 230	100	100	SEK	(829423,29)	
Lindex India Private Ltd, New Delhi	10 000	100	100	INR	(5719,43)	
It will be fit AB, Göteborg	1 000	100	100	SEK	(82508,08)	
Lindex, Slovakia		100	100	SEK	(7625,91)	
Lindex Poland			100	SEK		
Tytäryhtiöiden omistamat konserniyritykset yhteensä					914 723 235,31	195 939 350,59
Konserniyritykset yhteensä					1 131 002 201,59	337 052 585,59

Yhteisyritykset		%		euroa
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammii Fastighets Ab,	3 125	37,8	EUR	5 218 240,50
Yhteisyritykset yhteensä				5 218 240,50

Yhteisyritysten osakkeet esitetään konsernissa siten, että osakkeiden sijaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten varoista ja veloista yhdistellään konsernitaseeseen.

Muut yritykset

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo euroa
Emoyhtiön omistamat				
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammii Fastighets Ab,	3 125	37,8	EUR	6 241 944,22
Tuko Logistics Oy, Kerava	600	10,0	EUR	3 763 117,75
Muut				451 877,64
Muut emoyhtiön omistamat yritykset yhteensä				10 456 939,61

EMOYHTIÖN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön taseen 31.12.2011 mukaiset jakokelpoiset varat olivat 426,4 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2011 mukaan seuraavat summat ovat yhtiökokouksen käytettävissä

- edellisten vuosien käytettävissä olevat voittovarot, jotka sisältävät käyttörahaston sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston	393 185 612,35
- tilikauden voitto	<u>33 258 137,40</u>
	426 443 749,75

Hallitus ehdottaa, että mainittu määrä käytetään seuraavasti:

- ulkopuolisessa omistuksessa oleville 71 840 829 osakkeelle maksetaan vuodelta 2011 osinkoa 0,50 euroa osakkeelta	35 920 414,50
- käyttörahastoon, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja voittovarojen tilille jätetään	<u>390 523 335,25</u>
	426 443 749,75

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Helsingissä helmikuun 8. päivänä 2012

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

HALLITUS


Christoffer Taxell


Kaj-Gustaf Bergh


Erkki Etola


Eva Liljeblom


Kari Niemistö


Charlotta Tallqvist-Cederberg


Carola Teir-Lehtinen


Dag Wallgren

TOIMITUSJOHTAJA


Hannu Penttilä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 15. helmikuuta 2012


Jari Härmälä
KHT


Henrik Holmbom
KHT



KPMG Oy Ab
PL 1037
00101 HELSINKI

Käyntiosoite:
Mannerheimintie 20 B
00100 HELSINKI
Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3897
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Stockmann Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2011 – 31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

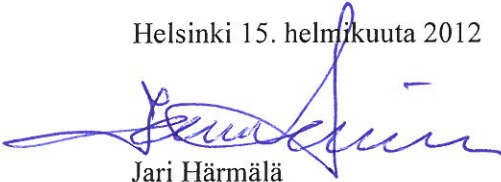
Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

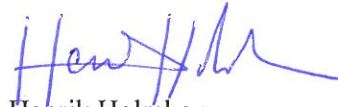
Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 15. helmikuuta 2012



Jari Härmälä
KHT



Henrik Holmbom
KHT